

01 липня – 30 вересня

III КВАРТАЛ 2017

АДВОКАТ
БІЗНЕСУ ПЕРЕД
ДЕРЖАВНИМИ
ОРГАНАМИ

www.boi.org.ua

Зміст

1	Вступне слово бізнес-омбудсмена	4
2	Тенденції скарг	5
	1.1. Кількість та характер отриманих скарг	5
	1.2. Часові межі попереднього вивчення скарг	11
	1.3. Кількість проведених розглядів та причини залишення скарг без руху	12
	1.4. Часові межі проведення розглядів	16
	1.5. Державні органи, на які скаржилися найчастіше	18
	1.6. Географія отриманих скарг	21
	1.7. Портрет скаржників	23
	1.8. Відгуки	27
3	Огляд розслідувань та рекомендації державним органам	29
	2.1. Системні проблеми, виявлені у звітному періоді	29
	2.2. Закриті справи та надані рекомендації	31
	2.3. Огляд важливих розслідувань	43
4	Співпраця зі стейкхолдерами	57
	3.1. Співпраця з державними органами	57
	3.2. Комунікації	59

Скорочення «РБО», «Рада» використовуються по тексту звіту для позначення Ради бізнес-омбудсмена.

ВСТУПНЕ СЛОВО

Шановні друзі, колеги та партнери!

Я радий представити звіт Ради бізнес-омбудсмена за III квартал 2017 року.

Цей квартал став успішним для Ради бізнес-омбудсмена. Наша організація розширилася, і ми досягли визначних результатів.

Рада отримала 408 скарг – це найвищий показник з початку нашої діяльності. Ми також відкрили найбільшу кількість розслідувань в історії роботи Ради – 283. Ми скоротили час на розгляд справи до 67 днів – це на 23 дні менше, ніж передбачено нашим Регламентом.

Понад половину справ ми закрили з позитивним фінансовим чи нефінансовим результатом для скаржників. Прямий фінансовий вплив нашої роботи склав майже 200 млн. грн. у цьому кварталі і загалом перевищив 10,4 млрд. грн.

У цьому кварталі ми підписали меморандум про співпрацю зі Службою безпеки України. Це наш дев'ятий меморандум з державними органами. Загалом, державні органи виконали 87% наданих нами рекомендацій.

Вісім нових співробітників – експертів з досвідом у комерційному, податковому, кримінальному та антимонопольному законодавстві – приєдналися до нашої команди. Наразі наш колектив розширився до 30 працівників, що дозволяє нам розслідувати ще більше скарг від українських підприємців.

Ми продовжили працювати над розвитком Всеукраїнської мережі доброчесності та комплаєнсу – нової ініціативи для відповідального бізнесу, яку ми започаткували спільно з ЄБРР та ОЕСР у травні 2017 року. Невдовзі після закінчення звітного періоду ми провели Установчі Збори мережі, на яких вона офіційно розпочала свою роботу.

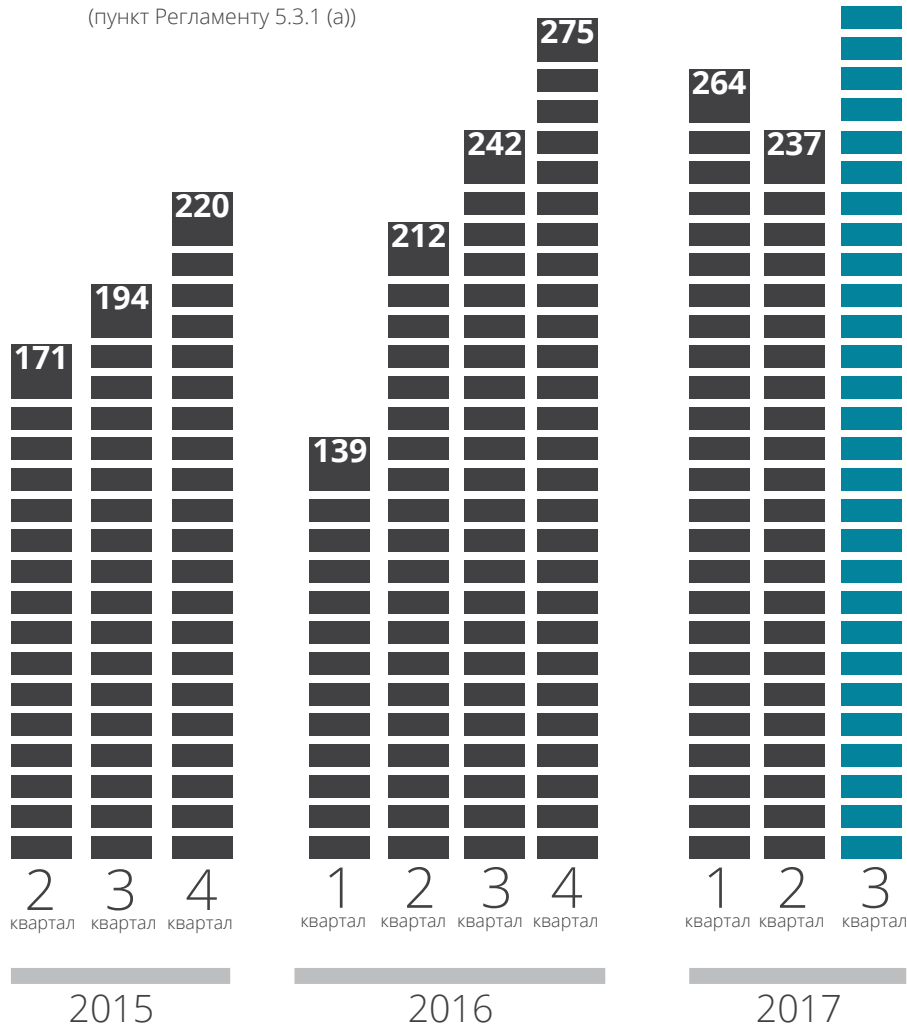
Цей звіт підтверджує, що ми дійсно слугуємо законним інтересам бізнесу, досягаємо позитивних результатів та залучаємо ключових партнерів, аби бізнес-клімат в країні змінювався на краще. Ми продовжимо максимально використовувати наші можливості, щоб створити більш справедливе та вільне від корупції бізнес-середовище.

Альгірдас Шемета
Бізнес-омбудсмен України

ТЕНДЕНЦІЇ СКАРГ

1.1. Кількість та характер отриманих скарг

(пункт Регламенту 5.3.1 (а))

У третьому кварталі 2017 року Рада бізнес-омбудсмена отримала на розгляд

408
скарг

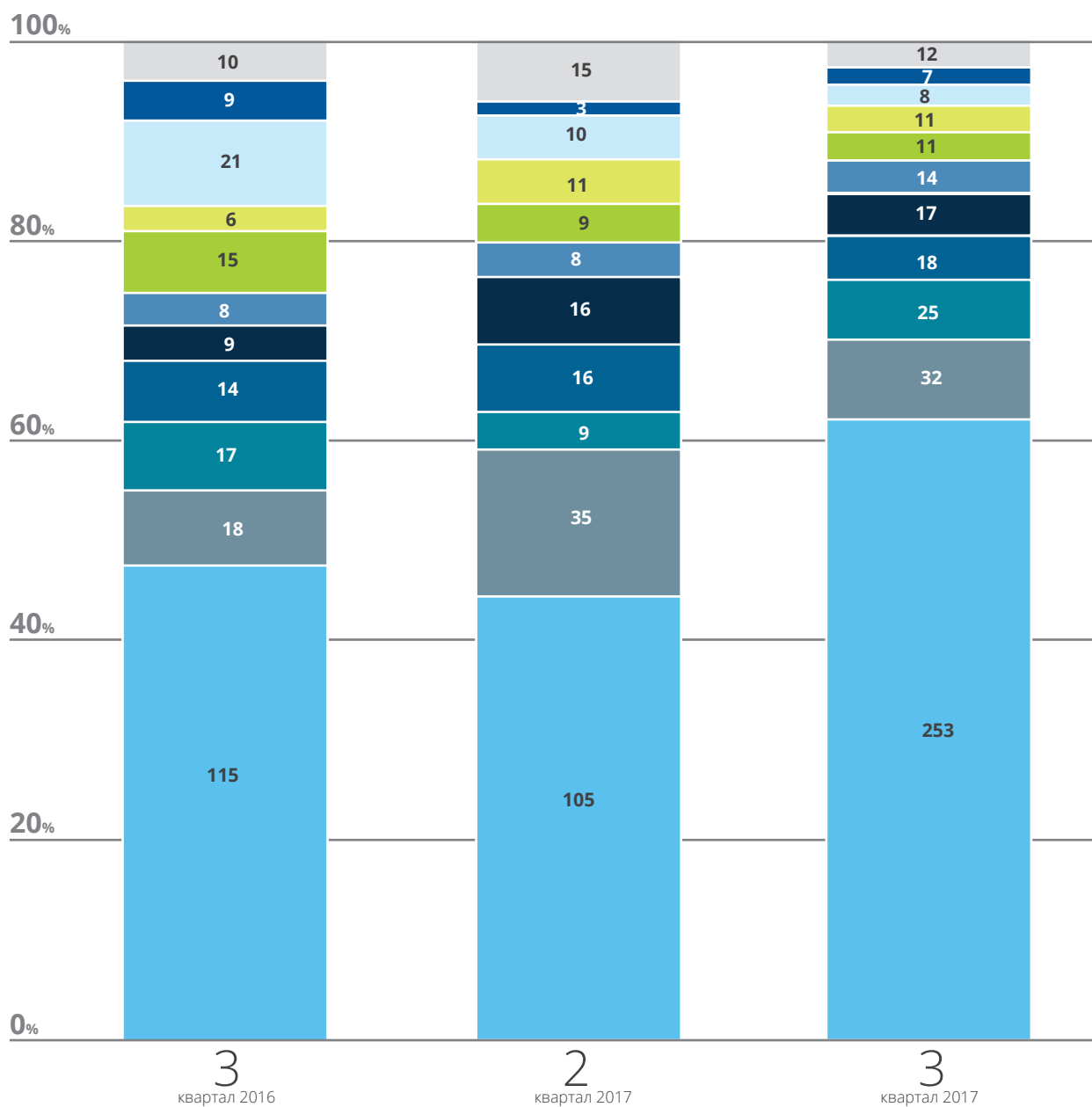
У третьому кварталі 2017 року ми отримали рекордну кількість скарг з початку діяльності – 408. Цей показник майже вдвічі більший, ніж у попередньому кварталі. У порівнянні з аналогічним періодом 2016 року кількість отриманих скарг також значно збільшилася – на 69%.

Всього отримано скарг з початку діяльності РБО у травні 2015 року:

2362

ТОП-10

ПРЕДМЕТІВ СКАРГ У ТРЕТЬОМУ КВАРТАЛІ 2017 РОКУ

- ПОДАТКОВІ ПИТАННЯ
- ДІЇ ДЕРЖАВНИХ РЕГУЛЯТОРІВ
- ДІЇ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
- ДІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
- ДІЇ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ
- ДІЇ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
- МИТНІ ПИТАННЯ
- ДІЇ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
- ЗАКОНОПРОЕКТИ ТА ЗМІНИ ДО НИХ
- ДІЇ ДЕРЖАВНИХ КОМПАНІЙ
- ІНШЕ

62% скарг

стосуються
податкових питань

Звернення щодо затримки з поверненням ПДВ, що були найпоширенішими в попередні періоди, зменшилися майже вповнину у порівнянні з попереднім кварталом внаслідок реформ в сфері відшкодування ПДВ.

40% скарг

стосуються блокування
податкових накладних

Це питання виникло невдовзі після запуску автоматизованої системи їх реєстрації.
Це призвело до певних змін у портреті скаржника, які ви побачите далі у звіті.

8% скарг

стосуються дій державних
регуляторів

Їх кількість зросла майже вдвічі у порівнянні з аналогічним періодом 2016 року.

Втричі

зросла кількість скарг на дії органів місцевого самоврядування в порівнянні з другим кварталом 2017 року. Зокрема, бізнес звертався до нас щодо виділення земельних ділянок та отримання дозволів/ліцензій.

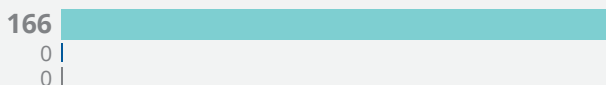
КВАРТАЛ 3, 2017

КВАРТАЛ 2, 2017

КВАРТАЛ 3, 2016

253 105 115 ПОДАТКОВІ ПИТАННЯ

Блокування податкових накладних

Податкові перевірки

Електронне адміністрування ПДВ

Кримінальні провадження проти бізнесу з боку ДФС

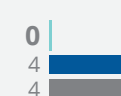
Затримка з поверненням ПДВ

Розірвання договору про визнання електронної звітності

Анулювання/відновлення/відмова у реєстрації платників ПДВ

Інші податкові питання

32 35 18 ДІЇ ДЕРЖАВНИХ РЕГУЛЯТОРІВ

Дії Державної Архітектурно-будівельної інспекції (ДАБІ)

Дії Антимонопольного комітету України (АМКУ)

Дії Держгеокадастру

Інші дії державних регуляторів

25 9 17 ДІЇ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Виділення земельних ділянок

Правила та дозволи

Інвестиційні спори

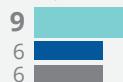

Дії органів місцевого самоврядування – інші дії

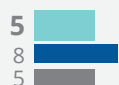

18 16 14 ДІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Процесуальні зловживання

Бездіяльність Національної поліції

Кримінальні провадження проти бізнесу

Інші дії

14 8 8 ДІЇ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Процесуальні зловживання

Кримінальні провадження проти бізнесу

Звинувачення в корупції

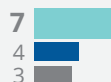

Служба безпеки України – інші дії

17 16 9 ДІЇ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ

Бездіяльність Прокуратури України

Процесуальні зловживання

Кримінальні провадження проти бізнесу

Звинувачення в корупції

Інші дії

11 9 15 МИТНІ ПИТАННЯ

Митне оформлення (затримка/відмова)

Оцінка митної вартості

Повернення митних платежів

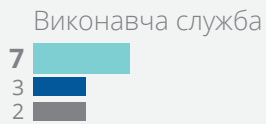
Кримінальні провадження

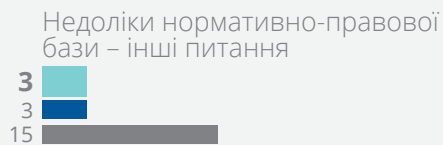
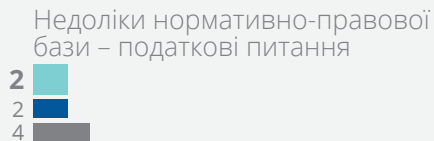
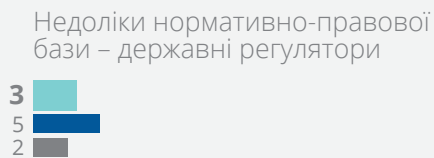
Митні питання – інші дії

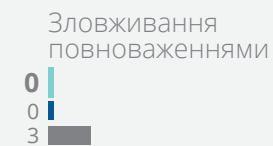
11 11 6 ДІЇ МІНІСТЕРСТВА
ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

8 10 21 ЗАКОНОПРОЕКТИ
ТА ЗМІНИ ДО НИХ

7 3 9 ДІЇ ДЕРЖАВНИХ
КОМПАНІЙ

1.2. Часові межі попереднього вивчення скарг

(пункт Регламенту 5.3.1 (b))

1.3. Кількість проведених розглядів та причини залишення скарг без руху

(пункт Регламенту 5.3.1 (с))

на 30.09.2017

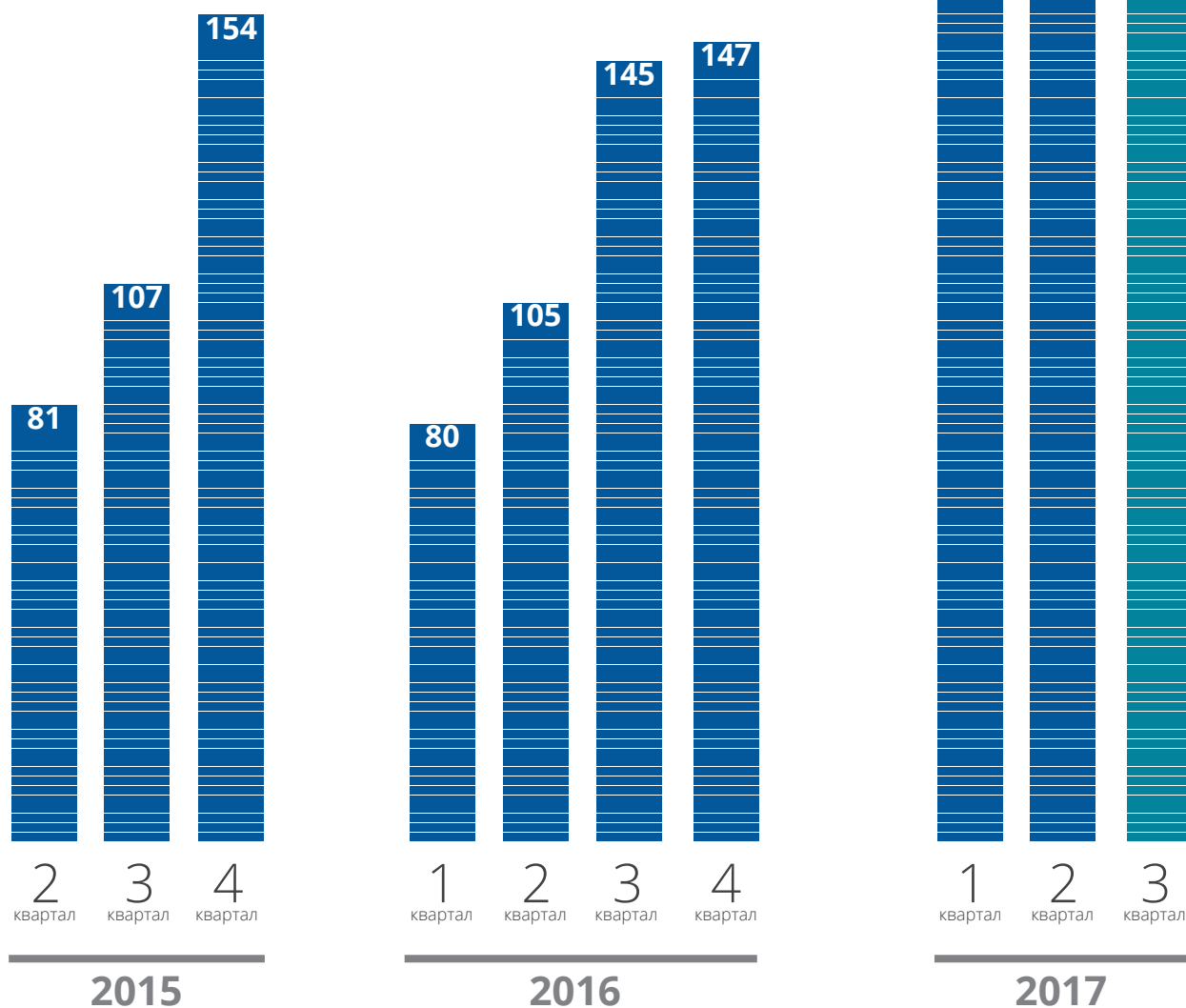
КІЛЬКІСТЬ РОЗПОЧАТИХ РОЗСЛІДУВАНЬ:

У цьому звітному кварталі РБО розпочала рекордну кількість розслідувань з початку діяльності – 283, що на 77% більше, ніж в попередньому кварталі.

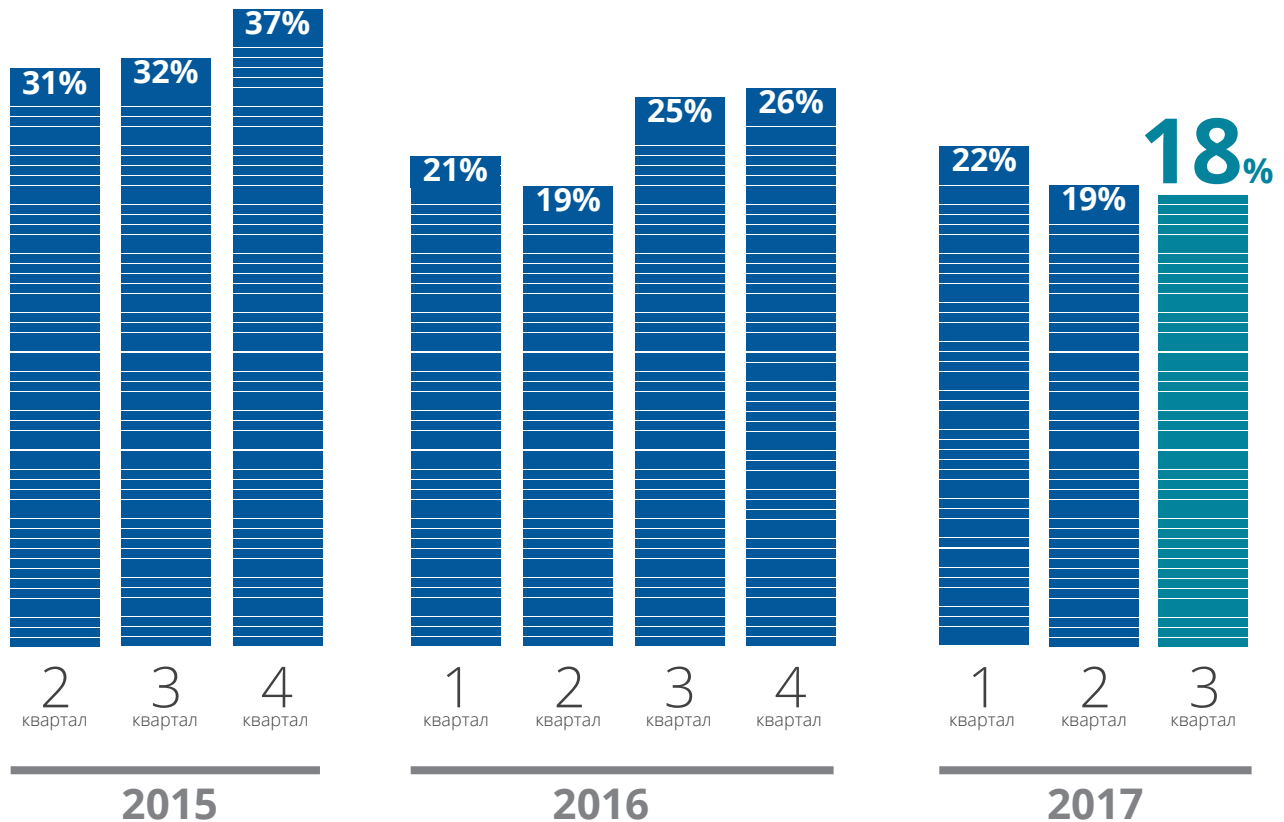
У звітному кварталі

Рада бізнес-омбудсмена відкрила розслідувань:

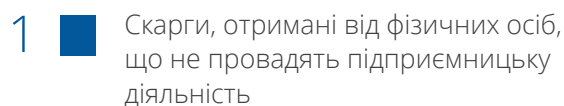
283

ЧАСТКА ВІДХИЛЕНИХ СКАРГ:

Незважаючи на те, що кількість скарг значно зросла в порівнянні з попереднім кварталом, нам вдалося навіть трішки зменшити частку відхилених скарг та досягти найнижчого в історії показника – лише 18% відмов. Ми скоротили рівень відхилених скарг на 14 відсоткових пунктів у порівнянні з 3 кварталом 2015 року та на 7 відсоткових пунктів у порівнянні з 3 кварталом 2016 року. Це свідчить про те, що рівень обізнаності про нашу діяльність зростає.

Відхилена третина скарг була поза компетенцією Ради бізнес-омбудсмена. Скарги, що є предметом судового провадження (19%), а також безпідставні скарги (16%) були типовими для цього періоду.

1.4. Часові межі проведення розглядів

(пункт Регламенту 5.3.1 (d))

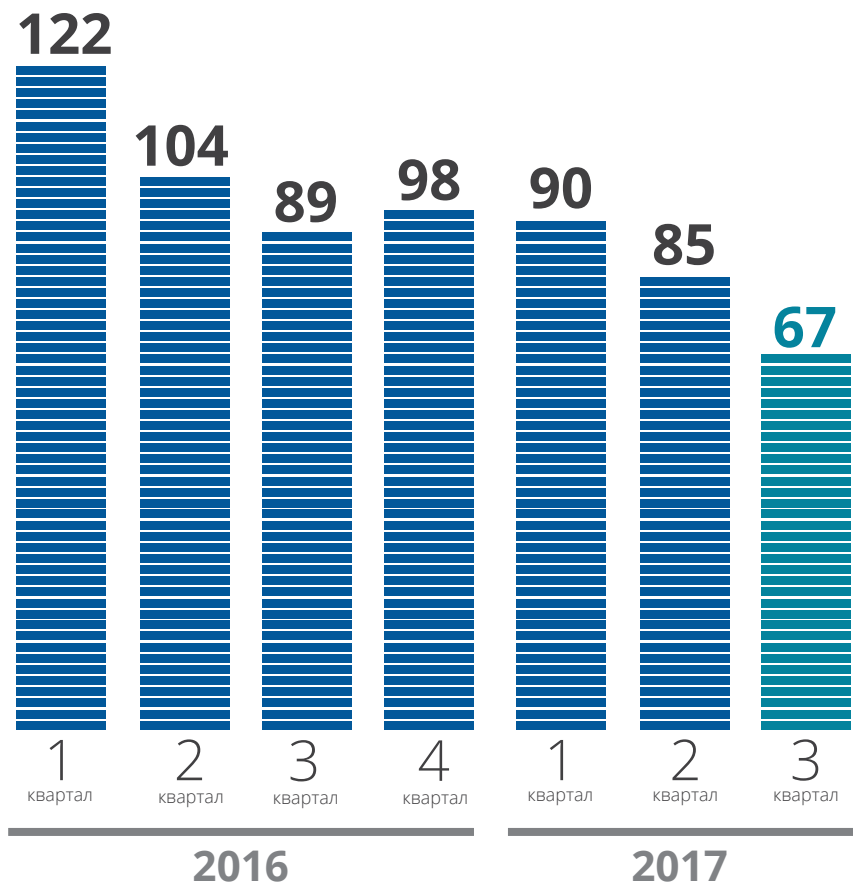
У звітному періоді
РБО закрила

214
справ

Середній час
на розслідування

67
днів

СЕРЕДНІЙ ЧАС ЗАКРИТТЯ
РОЗСЛІДУВАНЬ, ПОЧИНАЮЧИ
З 2016 РОКУ (У ДНЯХ):

У звітному періоді
команда Ради
значно покращила
строки проведення
розслідувань.

на **18** днів

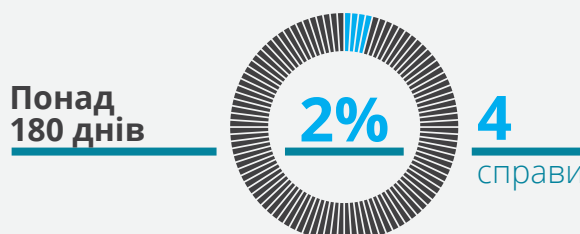
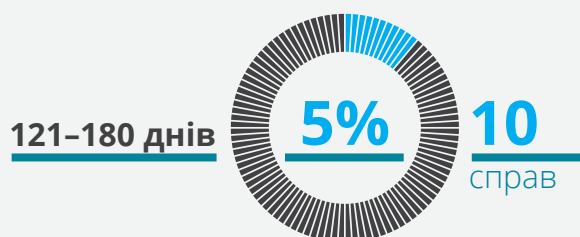
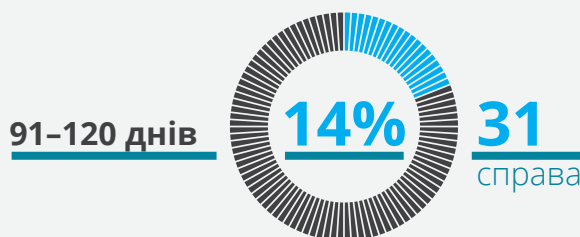
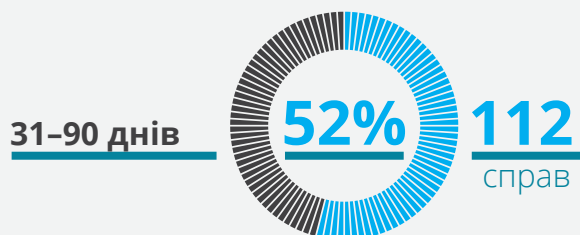
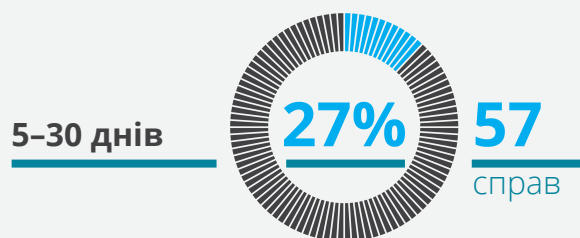
менше у порівнянні
з попереднім кварталом

на **22** дні

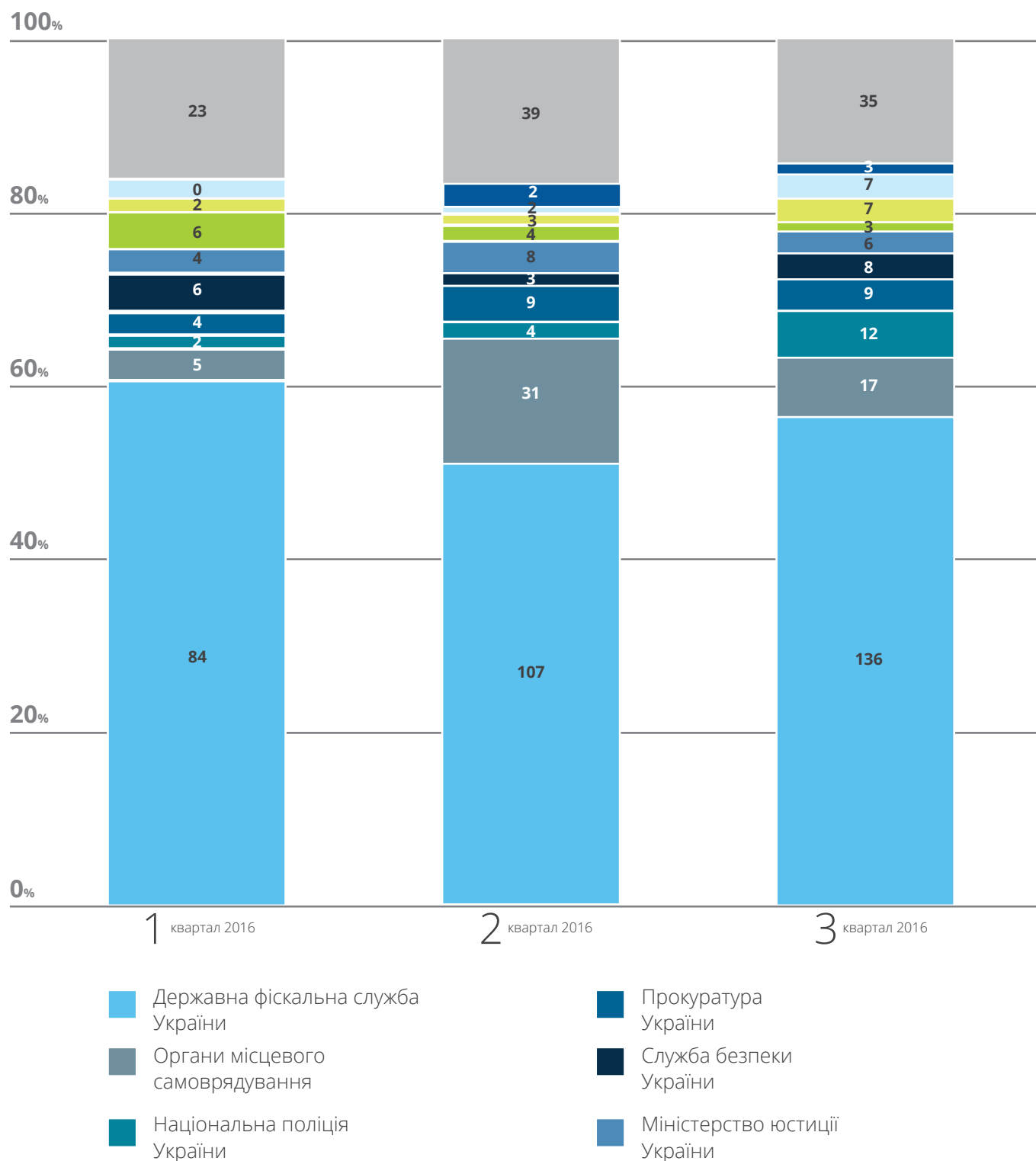
менше у порівнянні
з третім кварталом
2016 року

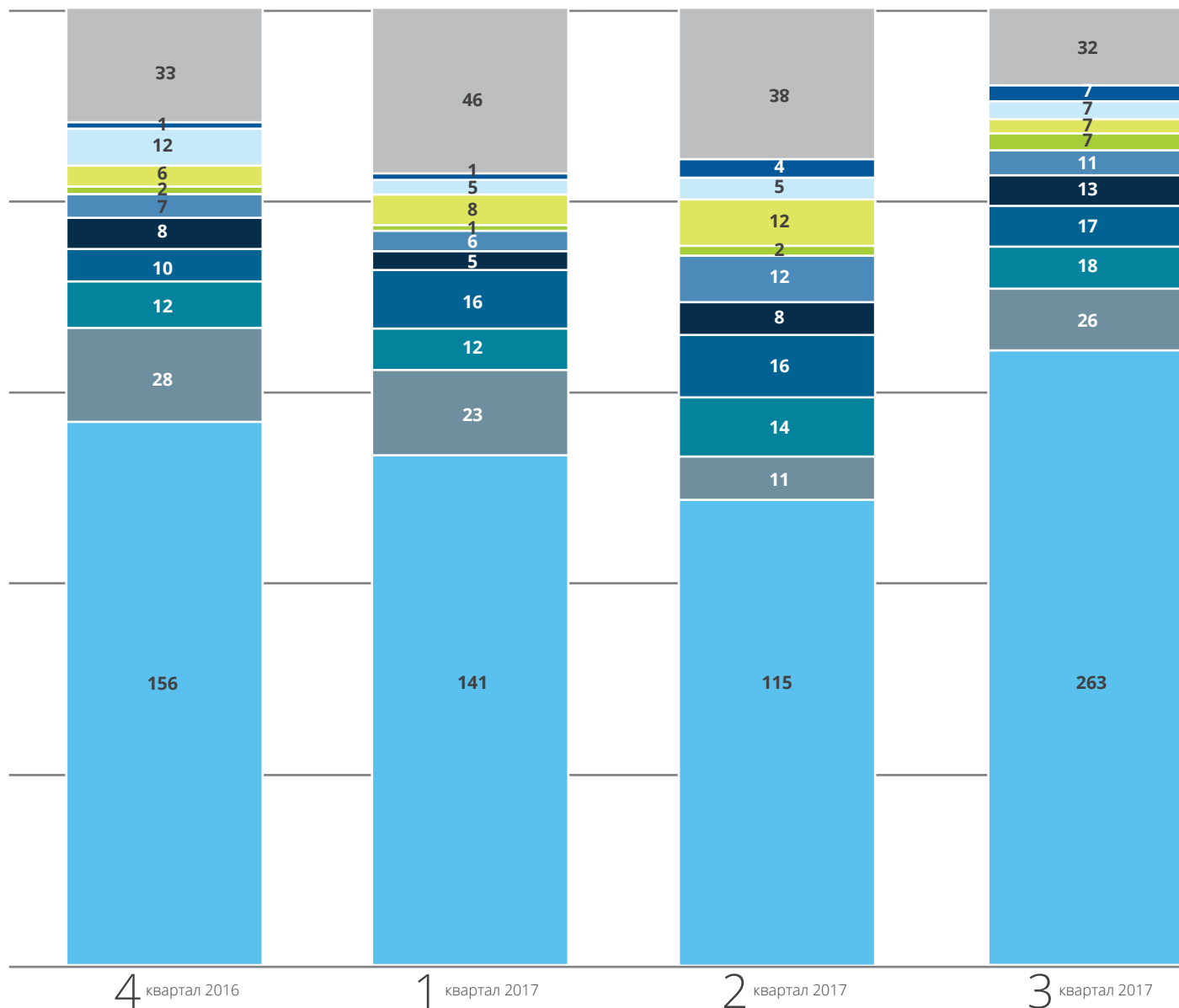
ВІДСОТОК ЗАКРИТИХ СПРАВ ПО ДНЯХ:

Найбільше кейсів – 169, або 79% від загальної кількості розслідувань, ми закрили протягом 90 днів, як передбачено нашим Регламентом. Майже третину всіх справ ми закрили протягом місяця. Розслідування лише 2% кейсів вимагало більше 180 днів.

1.5. Державні органи, на які скаржилися найчастіше

ТОП-10 ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ,
НА ЯКІ СКАРЖИЛИСЯ НАЙЧАСТІШЕ

Міністерство екології та природних ресурсів України

Державні підприємства

Верховна Рада, Кабінет Міністрів, Президент України

Міністерство фінансів України

Інше

ІНШІ ОРГАНИ, НА ЯКІ НАДІЙШЛИ СКАРГИ:

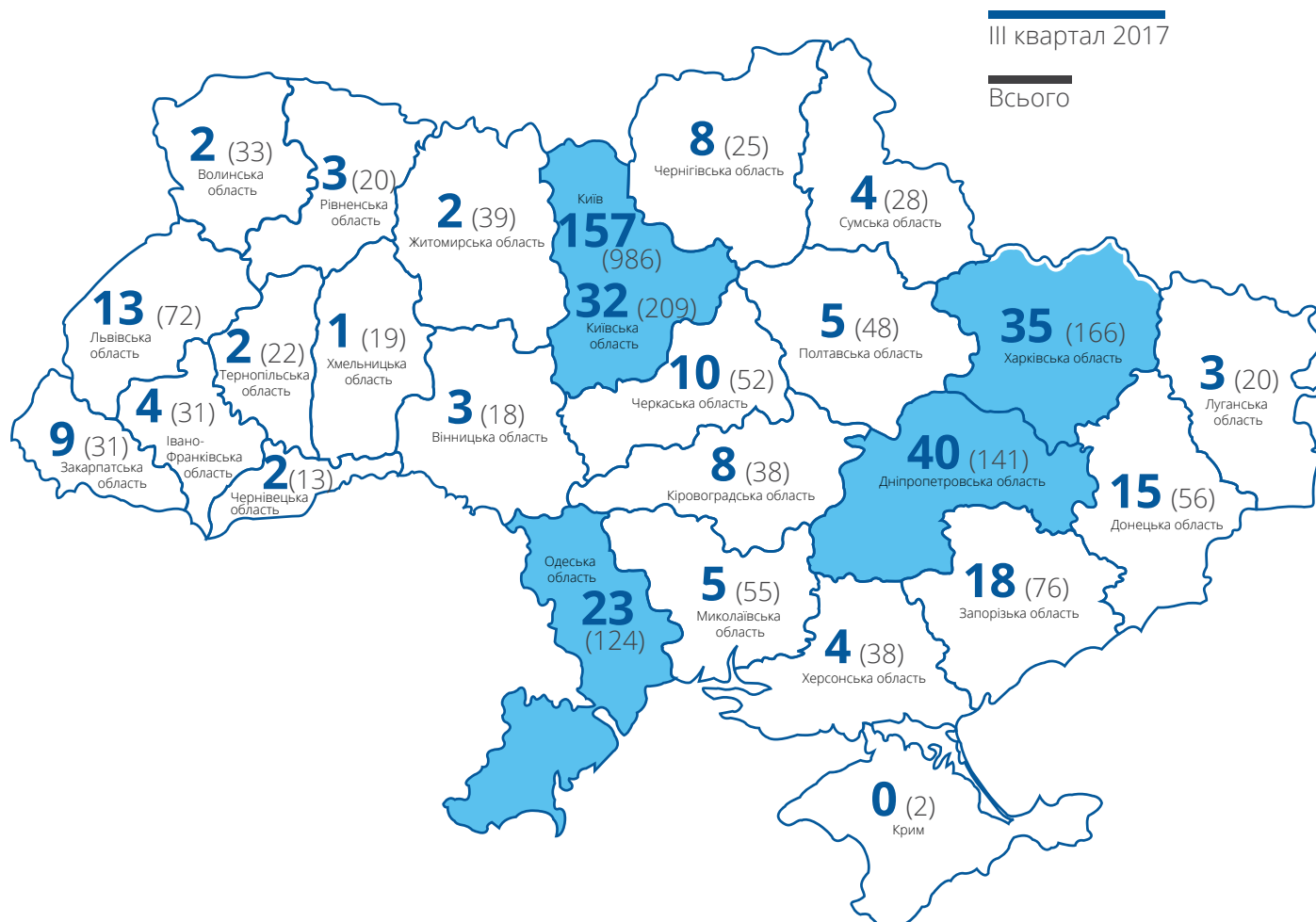
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	5
Міністерство інфраструктури України	4
Національний банк України	3
Державні фонди	3
Антимонопольний комітет України	2
Міністерство регіонального розвитку України	1
Міністерство внутрішніх справ України	1
Міністерство аграрної політики та продовольства України	1
Державна служба з безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	1
Міністерство оборони України	1
Міністерство енергетики та вугільної промисловості	1

Лідери антирейтингу державних органів залишаються стабільними – це ДФС, державні регулятори, органи місцевого самоврядування, Нацполіція та Прокуратура. Після певного скорочення в перших двох кварталах 2017 року, в третьому кварталі кількість скарг на ДФС (включаючи Державну податкову інспекцію та Митну службу) збільшилася майже вдвічі. Це зростання спричинено запровадженням автоматичної системи реєстрації податкових накладних (більше деталей на сторінці 30 звіту).

Органи місцевого самоврядування – друга позиція за кількістю звернень – складають 6% в загальній структурі скарг. Їх частка зросла майже вдвічі в порівнянні з другим кварталом 2017 року, коли цей показник досягнув рекордного мінімуму.

Зростання скарг на дії Нацполіції на СБУ також було зафіксовано у порівнянні з попереднім кварталом – на 29% та 63% відповідно.

1.6. Географія отриманих скарг

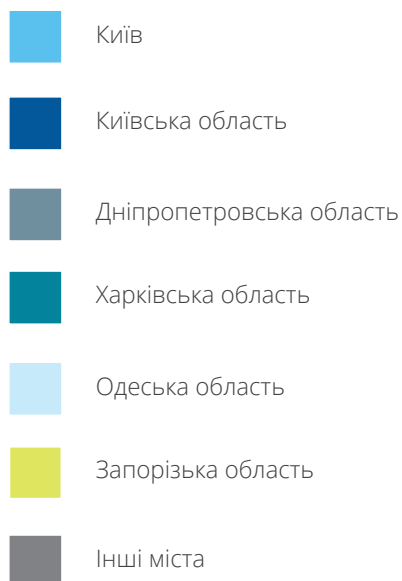
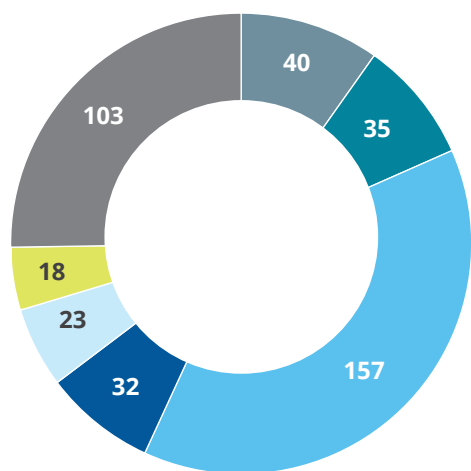
ГЕОГРАФІЯ ОТРИМАНИХ СКАРГ ЗНАЧНО РОЗШИРИЛИСЯ

Це доводить, що робочі візити бізнес-омбудсмена в регіони дійсно працюють. В той час, як в попередньому періоді половина скарг надходила з Києва, в цьому кварталі їх частка склала лише 38%.

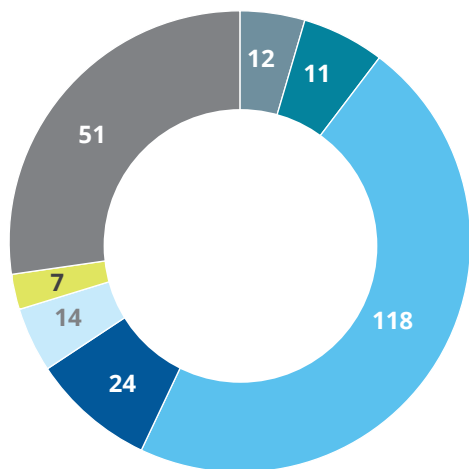
НАЙАКТИВНІШИМИ РЕГІОНАМИ

залишаються місто Київ, Дніпропетровська, Харківська, Київська та Одеська області. Понад 2/3 скарг надійшло з цих регіонів.

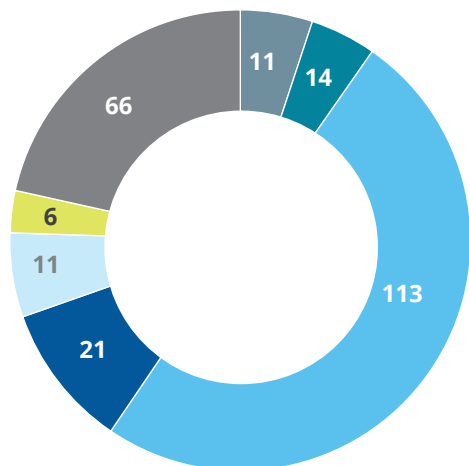
Квартал 3, 2017

Квартал 2, 2017

Квартал 3, 2016

ПОТРОЇЛАСЯ КІЛЬКІСТЬ СКАРГ

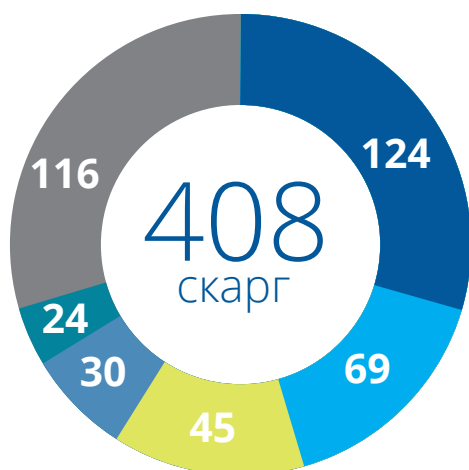
з Дніпропетровської, Харківської, Черкаської, Запорізької та Вінницької областей в порівнянні з попереднім періодом. Найбільше зростання скарг – в чотири рази – зафіксовано від підприємців Львівської області.

1.7. Портрет скаржників

ТОП-5

ОСНОВНИХ ІНДУСТРІЙ,
ЩО СКАРЖИЛИСЯ ДО РБО

Квартал 3, 2017

Квартал 2, 2017

Оптова торгівля
і дистрибуціяПромислове
виробництвоСільське господарство
і гірничодобувна
промисловістьНерухомість
та будівництвоПриватні
підприємці

Інше

Квартал 3, 2016

Скарги надходили переважно від бізнесу, що працює в таких індустріях, як оптова та роздрібна торгівля, промислове виробництво, сільське господарство та гірничодобувна промисловість, нерухомість та будівництво, а також від приватних підприємців.

У цьому кварталі кількість скарг від торговельного бізнесу, а також від агрокомпаній зросла у 2,5 та 3,5 рази відповідно. Значне зростання скарг також зафіксовано від промисловців – на 73%. Очевидно, це спричинено скаргами щодо блокування податкових накладних, адже ці сфери виявилися найбільш вразливими в даному питанні.

ІНШІ ІНДУСТРІЇ:

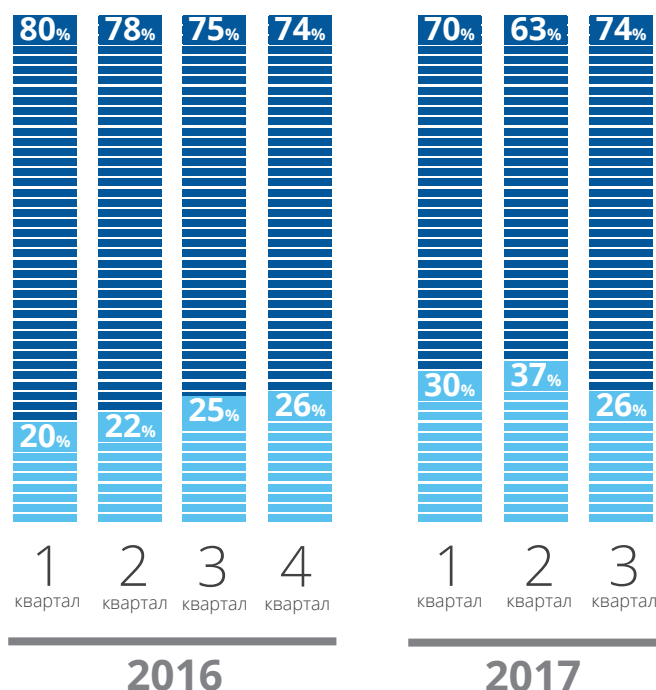
Автотранспорт	16	Страхування	2
Роздрібна торгівля	9	ІТ компанії	2
Ремонт і технічне обслуговування	8	Неприбуткові організації	2
Будівництво	7	Діяльність приватних охоронних служб	2
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	6	Діяльність у сфері радіомовлення та телевізійного мовлення	1
Електромонтажні роботи	5	Авіаційний транспорт	1
Фінансові послуги	5	Видання звукозаписів	1
Здоров'я, фармацевтика та біотехнології	5	Дослідження кон'юнктури ринку	1
Фізичні особи	5	Тваринництво (розведення худоби та/або птиці)	1
Діяльність громадських організацій	4	Рибальство	1
Телекомунікації	4	Переробна промисловість	1
Складське господарство	4	Добувна промисловість	1
Діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту	3	Поліграфічна діяльність, тиражування	1
Оренда, прокат і лізинг	3	Видання книг, періодичних видань та інша видавнича діяльність	1
Вантажні перевезення та зберігання вантажів	3	Наукові дослідження та розробки	1
Рекламна діяльність	2	Програмне забезпечення та Інтернет	1
Постачання електроенергії	2	Державні підприємства	1
Діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії	2	Водопостачання, каналізація, поводження з відходами	1

РОЗМІР БІЗНЕСУ

Абсолютні показники (кількість скарг)

Структура (відсоткова частка)

Кількість скарг від великих компаній зростає, хоча малий та середній бізнес залишається ключовим джерелом звернень до нас. Однак у поточному кварталі кількість скарг від малого та середнього бізнесу значно збільшилася через запити щодо блокування податкових накладних, які ми отримали переважно (98%) від малого та середнього бізнесу.

КАПІТАЛ

Абсолютні показники (кількість скарг)

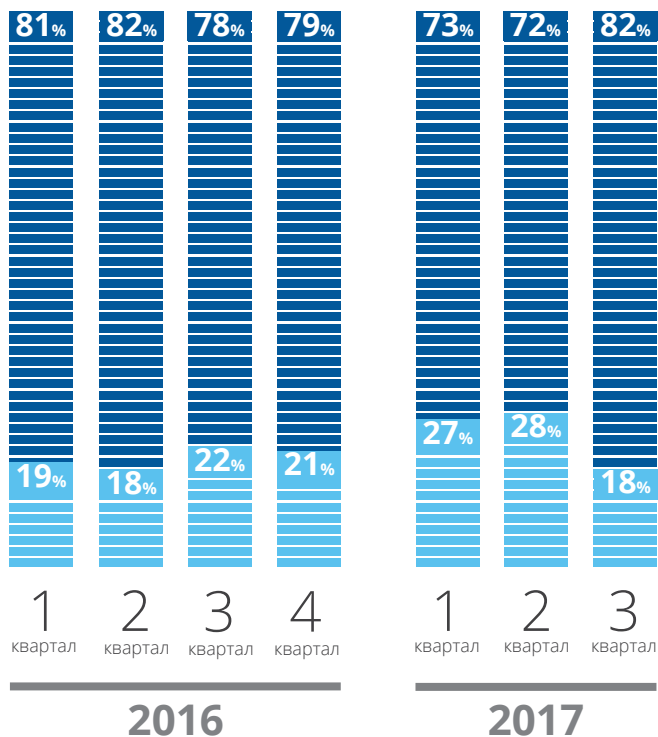

Український бізнес

Бізнес з іноземними інвестиціями

Структура (відсоткова частка)

Український бізнес дуже активно звертається за допомогою до Ради, хоча частка скарг від закордонних компаній поступово збільшується. В довгому тренді відзначаємо зростання кількості звернень від компаній з іноземними інвестиціями.

1.8. Відгуки

СКАРЖНИКИ ОЦІНЮВАЛИ НАШУ РОБОТУ ЗА КІЛЬКОМА КРИТЕРІЯМИ:

Клієнтська підтримка та увага до питання

Розуміння суті скарги

Якість результатів роботи

Також вони відзначали, чим найбільше задоволені в роботі з нами, і які моменти потребували покращення.

РАДА БІЗНЕС-ОМБУДСМЕНА
Бізнес-омбудсмену
Пану Альгірдас Шемету

б/н від 05.10.2017р.

Цим листом висловлюємо велику подяку за допомогу у вирішенні питання з не реєстрацією податкової накладної №11 від 30.06.2017р. в ЄДРПП у зв'язку з присутнієм.

04 жовтня 2017р. наше підприємство одержало довгоочікувану квитанцію №2 в якій зазначено, що на підставі Рішення Комісії ДФС № 11342/30443831 від 03.10.2017 податкова накладна №11 зареєстрована в ЄДРПП 04.10.2017р. Дуже цінуємо Вашу оперативність і відповідальність та сподіваємося на подальшу плідну і взамовигідну співпрацю.

З повагою

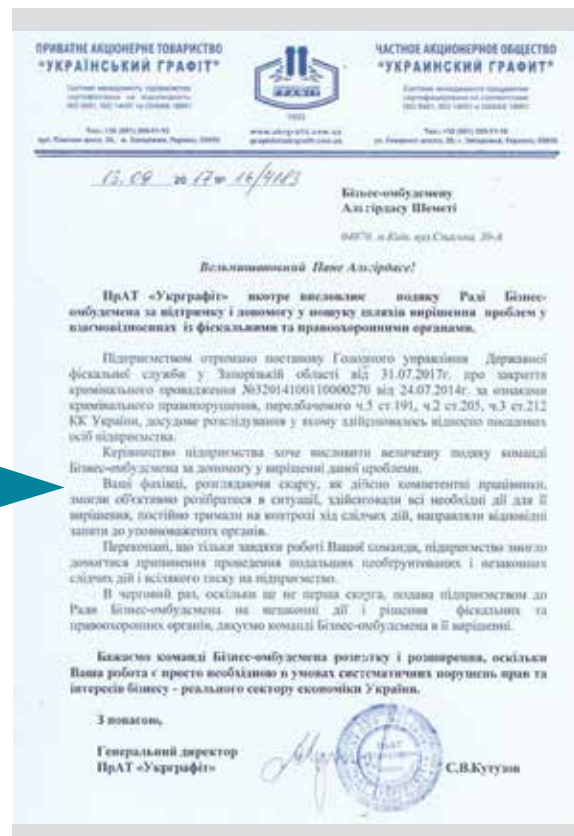
Директор

А.В. Жуків

Дуже цінуємо
вашу оперативність
і відповідальність.

Ваші фахівці
змогли об'єктивно
розібратися в ситуації,
здійснювали всі
необхідні дії для
її вирішення.

ОГЛЯД РОЗСЛІДУВАНЬ

ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЕРЖАВНИМ ОРГАНАМ

2.1. Системні проблеми, виявлені у звітному періоді

Основна кількість скарг надходить до Ради бізнес-омбудсмена на дії фіскалів.

За даними звітного періоду, **62% отриманих скарг стосуються саме податкових питань.**

Запити щодо найбільш проблемного питання попередніх періодів – затримки з відшкодуванням ПДВ – зменшилися більш ніж вдвічі в порівнянні з другим кварталом 2017 року та третім кварталом 2016 року.

Водночас **питання блокування податкових накладних з'явилося на порядку денному.**

Це зумовлено специфікою введення автоматизованої системи реєстрації податкових накладних.

Суттєва частка скарг щодо блокування реєстрації податкових накладних (40% від загальної кількості звернень) зумовила зміни в портреті скаржника. Ми спостерігаємо це з точки зору:

- **Індустрій, що зазнали найбільшого впливу** – зростання кількості скарг від представників оптової та роздрібної торгівлі, промислового виробництва, сільського господарства та гірничодобувної промисловості
- **Розміру бізнесу** – переважно малий та середній
- **Походження капіталу** – переважно український

У цьому кварталі ми спостерігаємо **прогрес у налагодженні відносин з державними органами.**

Рада підписала меморандум про співпрацю зі Службою безпеки України. Крім того, одразу ж після завершення звітного періоду Юрій Луценко, Генеральний прокурор, підписав Розпорядження (лист-орієнтування) своїм заступникам та прокурорам всіх рівнів щодо недопущення порушень прав бізнесу. Рада бізнес-омбудсмена, Американська торговельна палата, Спілка українських підприємців та Європейська бізнес-асоціація взяли участь в розробці документу. Розпорядження має на меті регулювати та мінімізувати незаконні дії силовиків під час обшуків. Генеральний прокурор зобов'язав своїх підлеглих узгодити порядок проведення слідчих дій, які можуть обмежити права та інтереси суб'єктів господарювання.

Зафіксовано **майже трикратне зростання кількості скарг стосовно дій органів місцевого самоврядування**

в порівнянні з другим кварталом 2017 року. Зокрема, бізнес звертався

до нас щодо виділення земельних ділянок та отримання дозволів/ліцензій.

Дії державних регуляторів залишаються нагальним питанням для українських

підприємців. Зважаючи на це, команда Ради наразі працює над новим системним звітом, присвяченим цьому питанню, і планує опублікувати його в січні 2018 року.

Інформація щодо блокування податкових накладних

Фіктивне відшкодування ПДВ – одна з наймасштабніших проблем української економіки. Через корумповані схеми з державного бюджету вимиваються мільйони гривень. Щоб вирішити цю проблему, 1 липня 2017 року Державна фіскальна служба запровадила нову систему моніторингу ризиків при реєстрації податкових накладних.

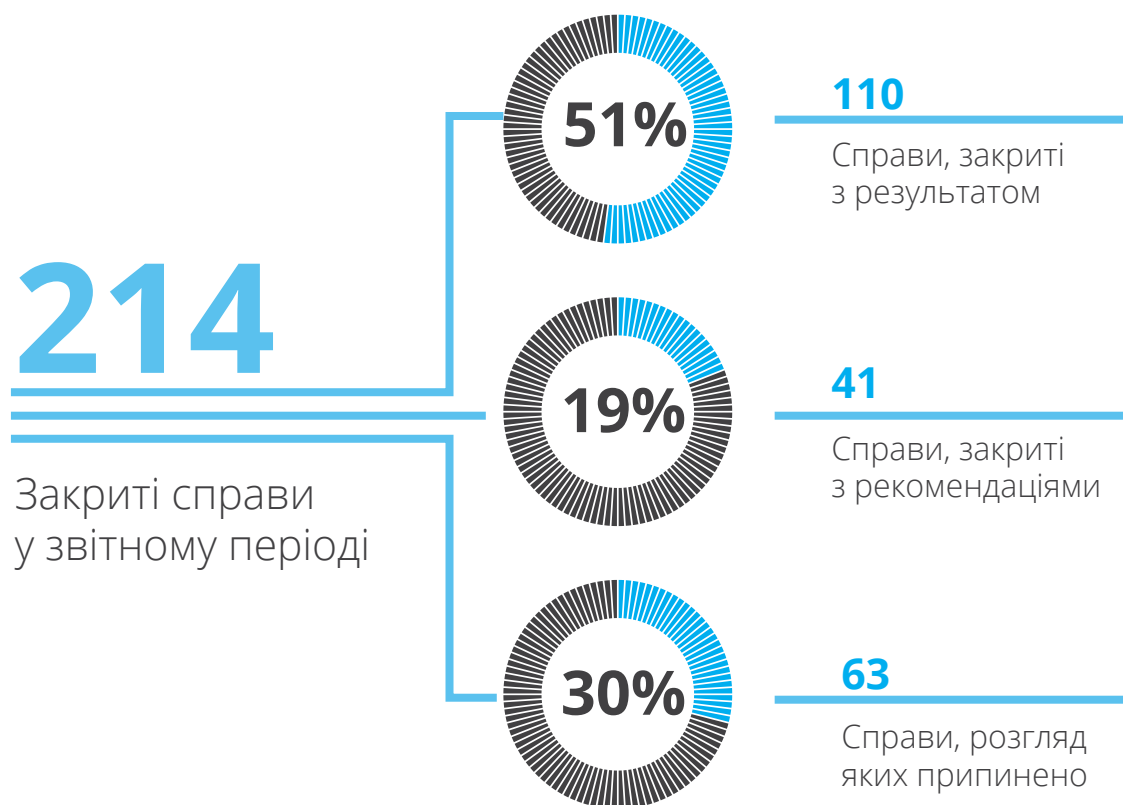
Протягом перших тижнів роботи системи виявилось, що в ній є певні недоліки. Станом на 11 жовтня 2017 року блокується близько 0,34% від усіх податкових накладних (що, тим не менш, втричі менше, ніж в першу декаду липня, коли цей показник складав 1,1%). Таким чином, зупинено майже 230 тисяч з 68,2 млн. податкових накладних на суму 383 млрд. грн., що в цілому відносно небагато.

З липня ми почали отримувати скарги від бізнесу щодо блокування податкових накладних. На кінець звітної періоду з приводу цього питання до нас звернулися 166 скаржників. Третину скарг ми вже успішно вирішили. Середній час розгляду за цими справами склав лише 24 дні.

Якщо ви зіткнулися з аналогічною проблемою і не можете вирішити її самостійно, звертайтеся до Ради бізнес-омбудсмена.

www.boi.org.ua

2.2. Закриті справи та надані рекомендації

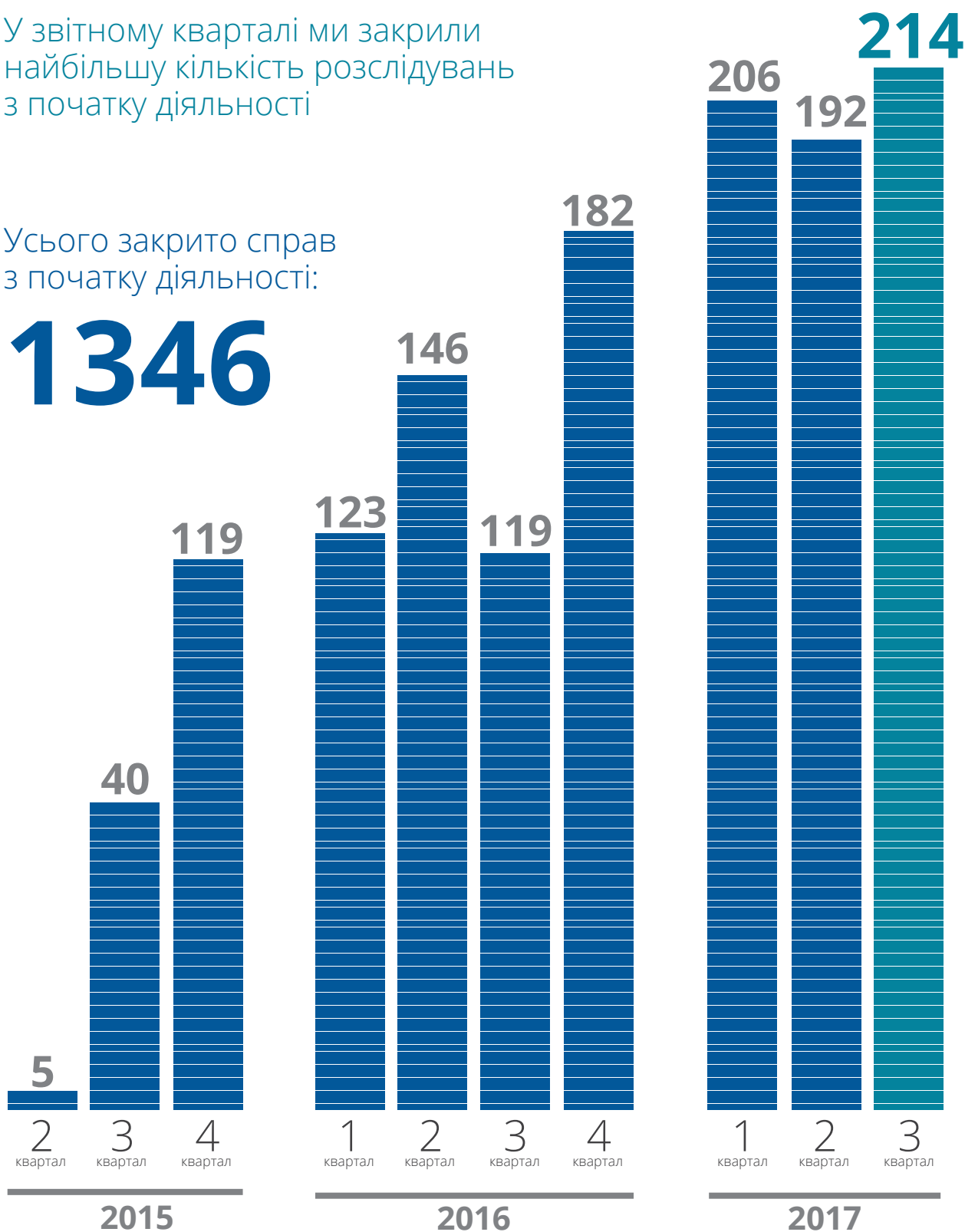

закрили у цьому звітному кварталі з позитивним фінансовим або нефінансовим результатом для скажників.

У звітному кварталі ми закрили
найбільшу кількість розслідувань
з початку діяльності

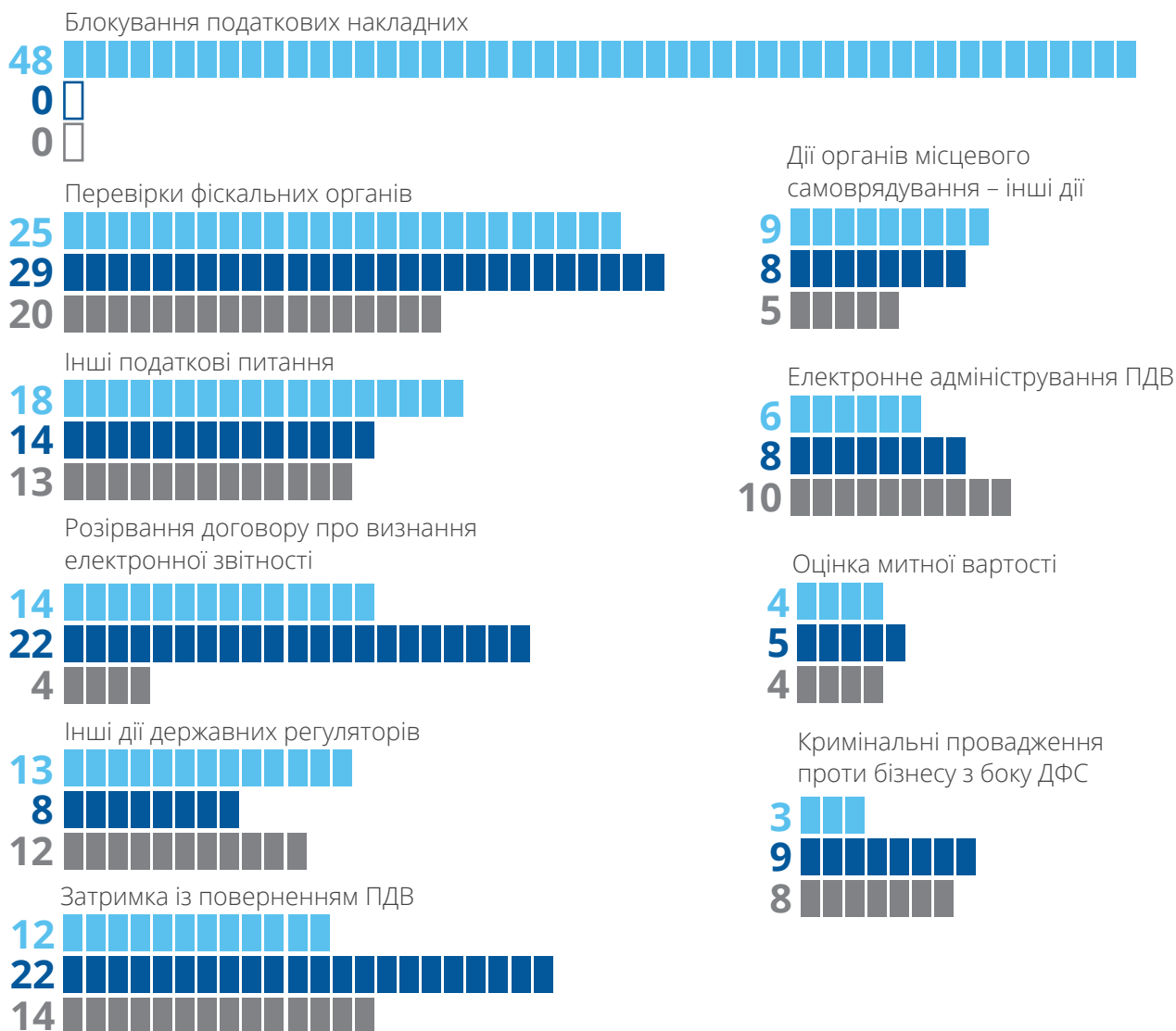
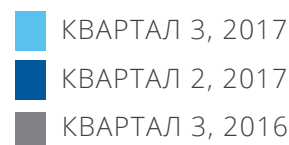
Усього закрито справ
з початку діяльності:

1346

ТОП-10

ПРЕДМЕТІВ ЗАКРИТИХ СПРАВ У ТРЕТЬОМУ КВАРТАЛІ 2017:

У звітному кварталі наша команда закрила 126 податкових справ, що становить 59% від усіх закритих справ. Новим і ключовим питанням цього періоду стало блокування податкових накладних – 22% від усіх закритих справ.

Оскільки кількість звернень щодо відшкодування ПДВ скоротилася, ми закрили майже вдвічі менше справ з цієї тематики. Так само зменшилася кількість закритих справ щодо податкових перевірок – на 14%. Закриті справи щодо розірвання угоди про електронну звітність, масової проблеми попереднього періоду, скоротились на 37% у порівнянні з другим кварталом 2017 року.

Друга за поширеністю тематика закритих справ – це дії державних регуляторів, хоча їх загальна частка є доволі скромною – лише 5%.

ФІНАНСОВИЙ ВПЛИВ У ТРЕТЬОМУ КВАРТАЛІ 2017:

197 381 634 ГРИВЕНЬ

ГРИВЕНЬ

Затримка із поверненням ПДВ

101 596 410

Перевірки фіскальних органів

76 566 571

Інші податкові питання

12 925 441

Блокування податкових накладних

4 537 876

Інші митні питання

1 237 741

Повернення надлишково сплачених
митних платежів

242 459

Бюджетні компенсації АТО

275 135

ПРЯМИЙ ФІНАНСОВИЙ ВПЛИВ
ВІД ДІЯЛЬНОСТІ РБО ЗА ВЕСЬ
ПЕРІОД РОБОТИ:

10 450 832 762

ГРИВЕНЬ

з 20 травня 2015 року
по 30 вересня 2017 року

НЕФІНАНСОВИЙ ВПЛИВ У ТРЕТЬОМУ КВАРТАЛІ 2017:

Припинення зловживань службовим становищем державним органом, на який скаржаться

Узгодження/прийняття податкової звітності

Закриття кримінальної справи, порушеної проти
Скаржника; звільнення майна/рахунків з-під арешту

Зміни/прийняття законодавства;
покращення процедури

Дозволи/ ліцензії/ отримання реєстрації

Звільнення/ накладення
штрафу на державного
службовця

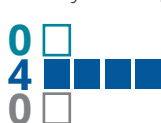
Відкликання претензій /
штрафних
санкцій проти скаржника

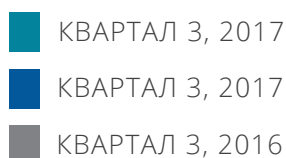
Контракт, підписаний
із державним органом

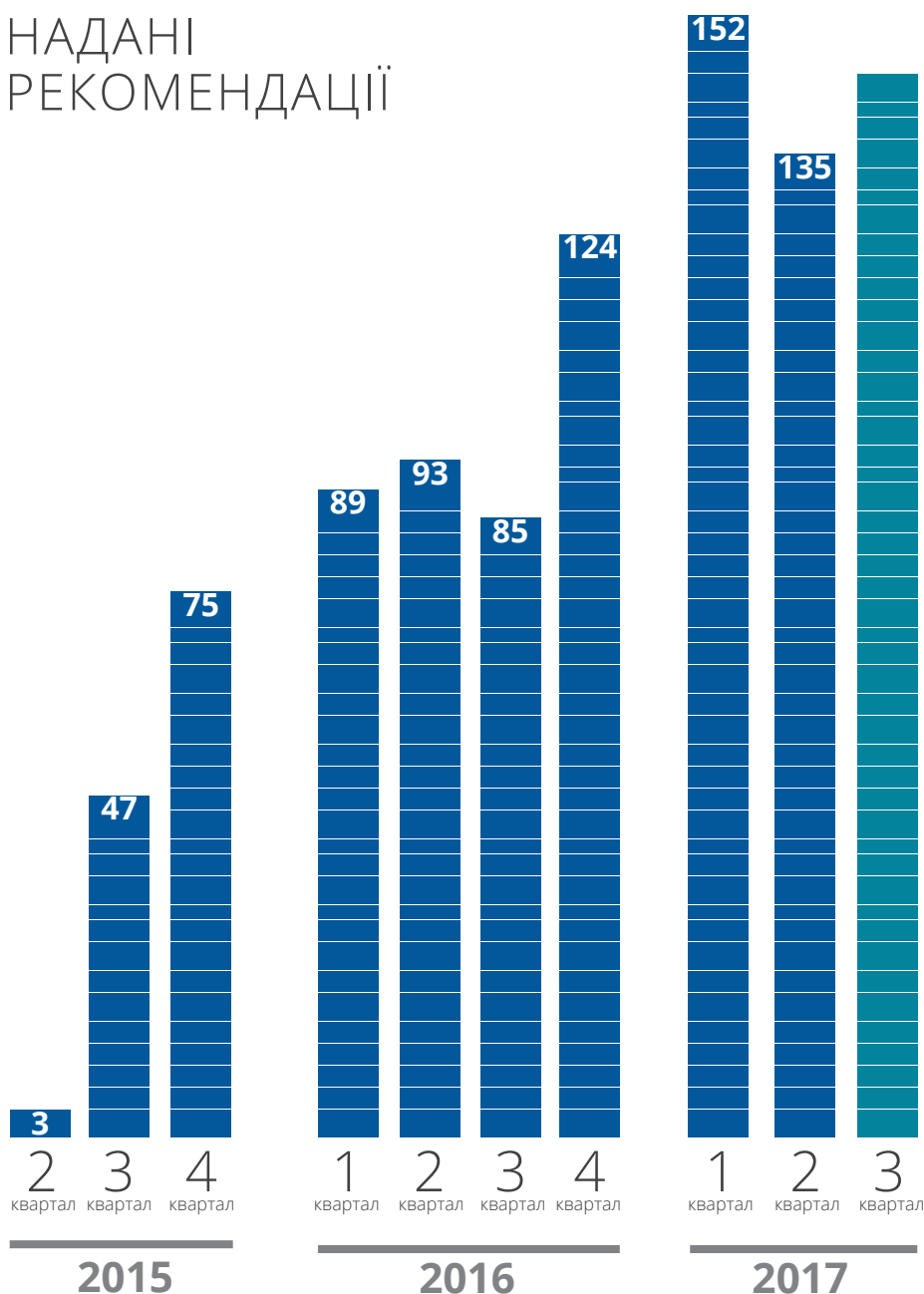
Порушення кримінальної
справи проти державного
службовця/ третьої особи

У цьому звітному періоді ми допомогли підприємцям попередити аналогічну кількість зловживань службовим становищем з боку державних органів, що і в попередньому кварталі. І це залишається ключовим результатом нашої нематеріальної допомоги. Кількість випадків прийняття податкової звітності збільшилося вшестеро в порівнянні з попереднім кварталом та стало другим найпоширенішим прикладом нефінансового впливу у цьому кварталі. Ми також спостерігали зростання кількості закритих кримінальних справ проти скаржників, в той час як кількість отриманих дозволів навпаки зменшилася.

НАДАНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

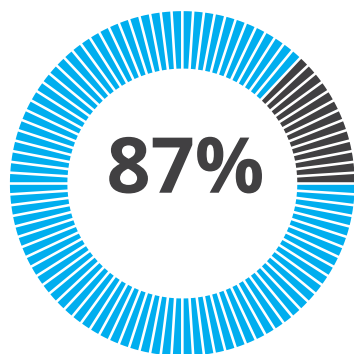

Рекомендації,
надані
у третьому
кварталі
2017 року:

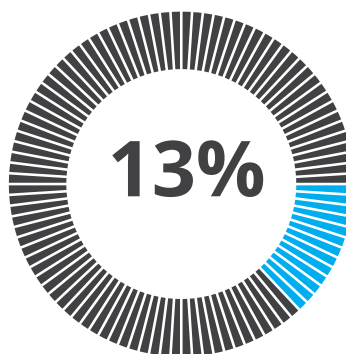
146

Всього надано
рекомендацій
з початку
діяльності
в травні 2015:

949

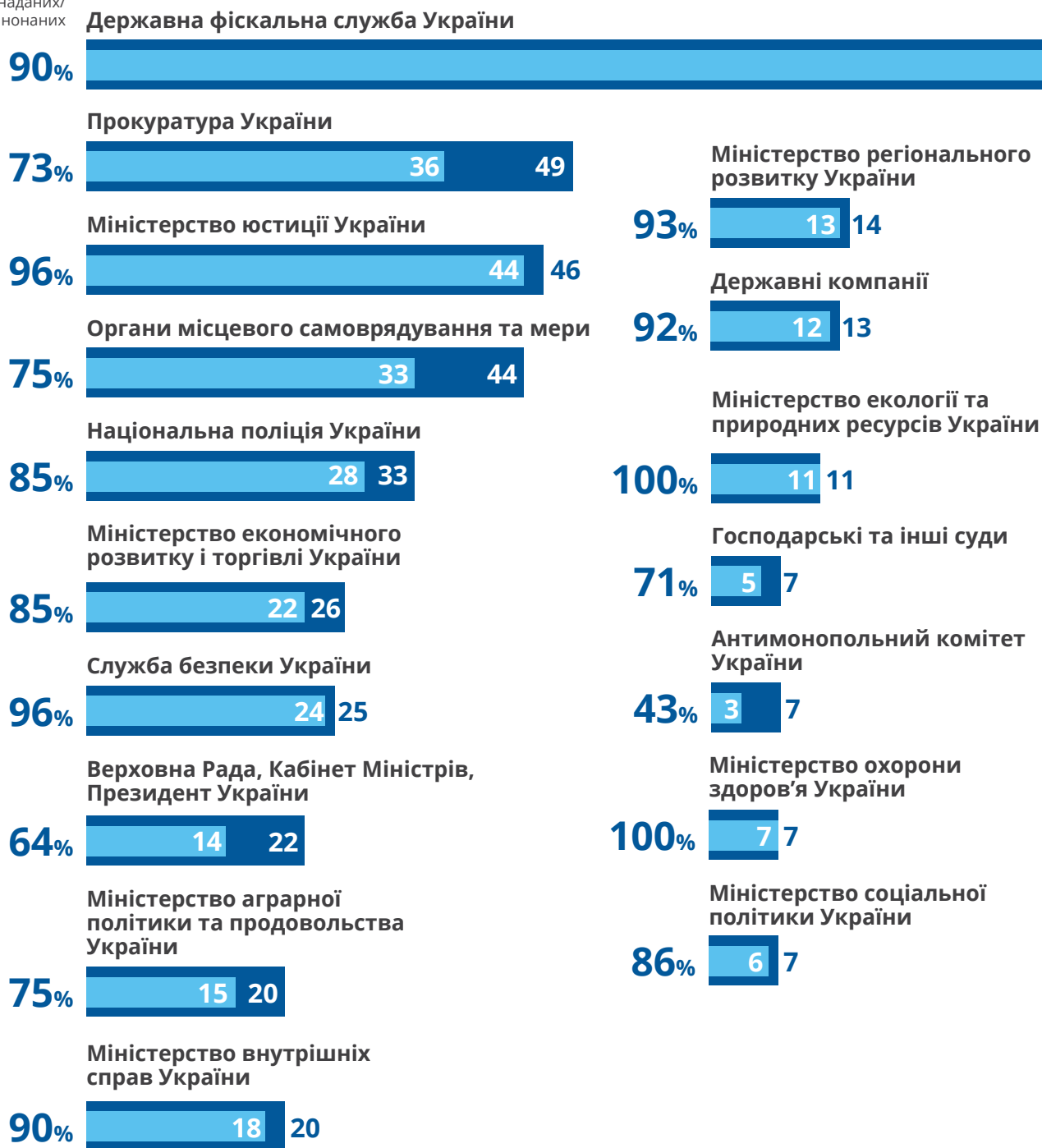
826
Рекомендацій
виконано

123
Рекомендації,
що підлягають
моніторингу

ВІДОМСТВА, ЯКИМ РБО НАДАЛА РЕКОМЕНДАЦІЇ В 2015-2017 РР., ТА ЧАСТКА ВИКОНАНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ

Співвідношення
наданих/
виконаних

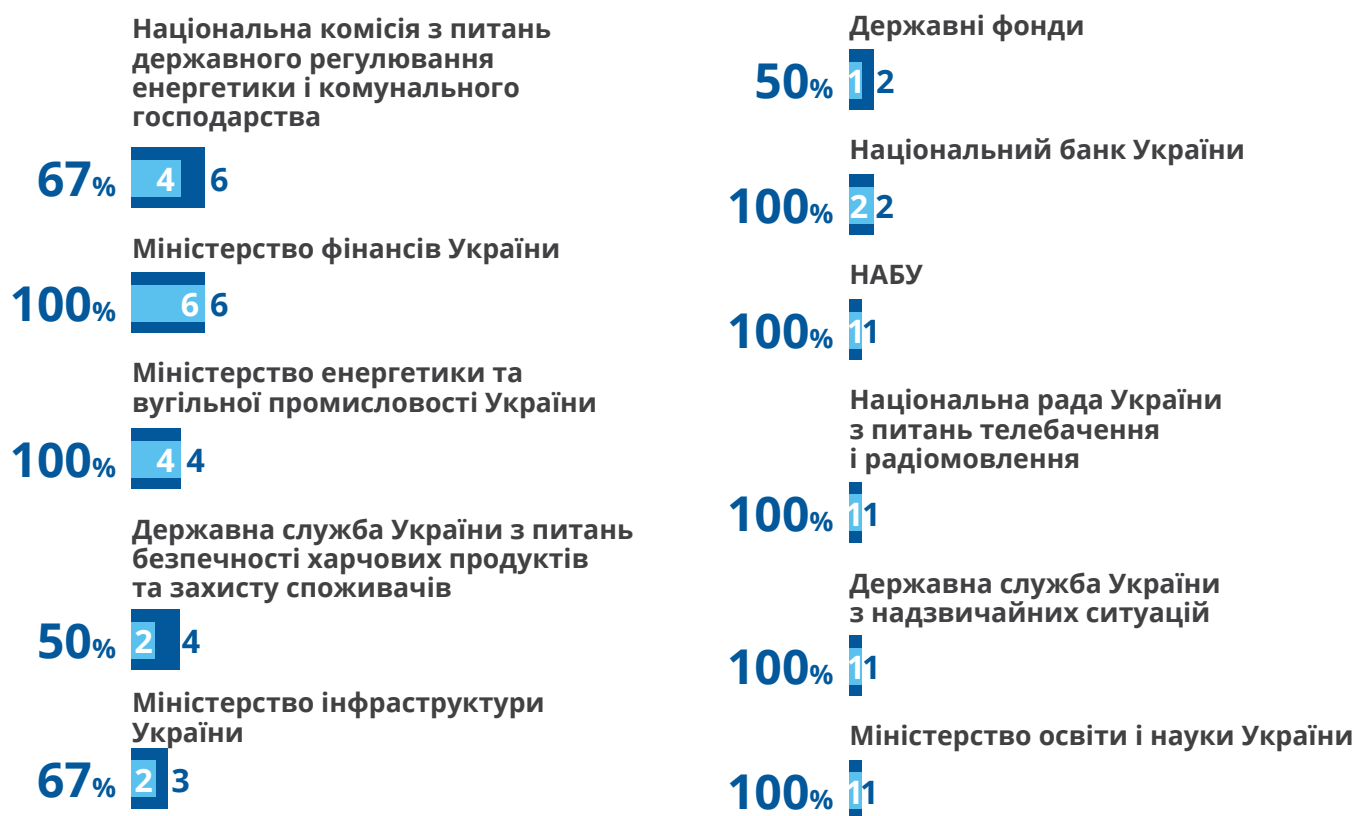

Всього рекомендацій
виконано

Всього рекомендацій
надано

505

561

На кінець звітного періоду державні органи виконали 87% усіх рекомендацій, наданих з початку діяльності РБО. Хоча більшість скарг до РБО в кожному окремому випадку закривається успішно, ми вважаємо, що державні органи повинні приділяти більше уваги реалізації системних рекомендацій, які ми публікуємо у наших звітах.

СИСТЕМНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ, ВИКОНАНІ У ЗВІТНОМУ КВАРТАЛІ

ПИТАННЯ

Системний звіт «Зменшення корупційних ризиків та створення умов для залучення інвестицій в будівництві»: питання державних будівельних норм та стандартизації в будівництві

РЕКОМЕНДАЦІЯ РБО

Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України було рекомендовано підготувати проект нормативно-правового акту про затвердження технічного регламенту будівельних матеріалів з повною відповідністю Регламенту Комісії (ЄС) № 305/2011 Європейського Парламенту та Ради від 9 березня 2011 року, що встановлює гармонізовані умови для розміщення на ринку будівельних виробів та скасовує Директиву Ради 89/106/ЄС із дотриманням зобов'язань України по Угоді про асоціацію з ЄС.

ДІЇ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України розробило проект Закону України «Про основні вимоги до споруд, а також умови розміщення на ринку будівельних виробів». 18 серпня 2017 року Уряд схвалив вищенаведений законопроект. 29 вересня проект закону подано до ВРУ, зареєстровано під № 7151 від 2 жовтня 2017 року. 4 жовтня 2017 року надано Комітету з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства на ознайомлення, наразі опрацьовується в комітеті.

ПИТАННЯ

Системний звіт «Природні монополісти vs. Конкурентний бізнес: шляхи поліпшення співпраці»

РЕКОМЕНДАЦІЯ РБО

Розробити концепцію переходу від методу тарифоутворення «витрати плюс» на RAB методологію в сфері постачання електроенергії та газу та забезпечити всі необхідні заходи для реалізації тарифоутворення на основі стимулювання в галузі опалення, водопостачання та водовідведення.

ДІЇ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ

Уряд затвердив порядок стимулюючого тарифоутворення щодо встановлення тарифів на теплову енергію, вироблену з альтернативних джерел енергії. Про це повідомив на засіданні Уряду Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадій Зубко, коментуючи прийняття постанови щодо внесення змін до ЗУ «Про тепlopостачання».

ПИТАННЯ

Системний звіт «Виклики для Уряду та бізнесу при взаємодії з місцевими органами влади»:

реалізація реформи територіальної організації влади та місцевого самоврядування на основі децентралізації

РЕКОМЕНДАЦІЯ РБО

Усунути законодавчі прогалини щодо особливостей добровільного об'єднання територіальних громад, розташованих на територіях суміжних районів

ДІЇ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ

13 вересня 2017 року Уряд затвердив план заходів щодо активізації реформування місцевого самоврядування та державної підтримки процесу об'єднання територіальних громад. Проект розроблено у розвиток Плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік та Середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року.

30 серпня 2017 року Уряд повідомив про врегулювання механізму добровільного об'єднання територіальних громад, розташованих на територіях суміжних районів, відповідно до розроблених перспективних планів. А саме, на засіданні Уряду були затверджені зміни до Методики формування спроможних територіальних громад.

ПИТАННЯ

Системний звіт «Виклики та проблеми у сфері захисту та контролю за конкуренцією»

Забезпечити виконання вимог Розділу 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання»

РЕКОМЕНДАЦІЯ РБО

Кабінету міністрів України встановити порядок повернення державної допомоги, недопустимої для конкуренції.

ДІЇ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ

4 липня 2017 року Постановою КМУ №468 було затверджено Порядок повернення незаконної державної допомоги, недопустимої для конкуренції.

ПИТАННЯ

Системний звіт «Виклики та проблеми у сфері захисту та контролю за конкуренцією»

Забезпечити існування механізму належного моніторингу державної допомоги в Україні

РЕКОМЕНДАЦІЯ РБО

АМКУ невідкладно розпочати інвентаризацію наявних заходів державної допомоги, в тому числі, за рахунок запровадження реєстру державної допомоги.

ДІЇ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ

У серпні 2017 року Антимонопольний комітет України (АМКУ) повідомив про запуск у тестовому режимі «Порталу державної допомоги» (<http://pdd.amc.gov.ua/>). «Портал державної допомоги» створено для збору інформації про чинну та нову державну допомогу, містить реєстр державної допомоги, реєстр рішень, реєстр справ тощо. За допомогою Порталу можна зручно надати інформацію про державну допомогу.

ПИТАННЯ

Системний звіт «Боротьба з рейдерством: сучасний стан та рекомендації»

Забезпечити об'єктивне застосування механізму моніторингу та камеральних перевірок державних реєстраторів, а також належне оприлюднення відповідних результатів Мін'юстом

РЕКОМЕНДАЦІЯ РБО

Оприлюднювати результати всіх камеральних перевірок державних реєстраторів.

ДІЇ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ

У серпні 2017 році Мін'юст почав оприлюднювати на своєму сайті ті випадки, коли в результаті камеральної перевірки до державного реєстратора була застосована санкція у вигляді тимчасового обмеження доступу або повного анулювання доступу до державних реєстрів (див. <https://minjust.gov.ua/spysok-der-reest-ta-not>). Мін'юсту залишилось тільки оприлюднювати ті випадки, коли в результаті камеральної перевірки жодних порушень не виявлено.

2.3. Огляд розслідувань

У цьому розділі можна ознайомитися з прикладами справ, які Рада бізнес-омбудсмена успішно вирішила.

ПОДАТКОВІ ПИТАННЯ

ПРЕДМЕТ: ВІДШКОДУВАННЯ ПДВ

#1

**ДФС відшкодувала
ТОВ «Мартін»* понад
37 млн.грн. ПДВ**

Об'єкт скарги:

Державна фіскальна
служба України
(ДФС), Головне управління
ДФС України в м. Києві
(ГУ ДФС в м. Києві)

*Тут та надалі в розділі скажчик
люб'язно погодився на
розголошення назви компанії
у комунікаційних цілях.

Суть скарги:

24 квітня 2017 року будівельна компанія з іноземними інвестиціями ТОВ «Мартін» звернулася до РБО зі скаргою на затримку ГУ ДФС у м. Києві відшкодування ПДВ за жовтень 2016 року на суму понад 37 млн. грн. Скаржник намагався вирішити проблему самостійно і звернувся до ДФС України і Міністерства фінансів України, проте бажаного результату не досяг.

Вжиті заходи:

Інспектор РБО з'ясував, що ДФС провела документальну позапланову виїзну перевірку Скаржника і склала довідку про те, що Скаржник жодним чином не порушив законодавство під час декларування бюджетного відшкодування ПДВ.

Тож інспектор РБО звернувся до ДФС та ГУ ДФС у м. Києві з проханням забезпечити відшкодування ПДВ Скаржнику, а також представив інформацію по скарзі під час обговорення в ході зустрічі експертної групи РБО з ДФС.

Результат:

11 липня Скаржник поінформував Раду про відшкодування ПДВ за жовтень 2016 року у повному обсязі. Справу було закрито.

ПРЕДМЕТ: БЛОКУВАННЯ ПОДАТКОВИХ НАКЛАДНИХ

#2

**Зареєстровано
податкові накладні
на суму 2 млн. грн.**

Об'єкт скарги:
Державна фіскальна
служба України (ДФС)

Суть скарги:

11 серпня 2017 року до РБО звернулася київська інжинірингова компанія зі скаргою на дії ДФС. Нещодавно запроваджена система моніторингу зупинила реєстрацію податкових накладних Скаржника на суму 2 млн. грн. Водночас Комісія ДФС затягувала прийняття рішення щодо їх реєстрації. Отримати роз'яснення щодо причин і варіантів розблокування накладних від ДФС компанія не змогла.

Вжиті заходи:

Інспектор обговорив зі Скаржником особливості нової системи, пояснив, як вона працює і яких заходів бажано вживати, щоб накладні реєстрували вчасно. Також інспектор обговорив питання Скаржника з представниками робочої групи головного управління ДФС в Києві, надіслав письмове звернення на підтримку позиції Скаржника та довів, що підстав для блокування накладних немає.

Результат:

20 серпня Скаржник повідомив про успішну реєстрацію податкових накладних. Завдяки сприянню РБО справу закрито за лічені дні.

#3

**ДФС зареєструвала
податкові накладні
агropідприємства**

Об'єкт скарги:
Державна фіскальна
служба України (ДФС)

Суть скарги:

14 серпня 2017 року до РБО зі скаргою на ДФС звернулося підприємство з Київської області, що займається вирощуванням та продажем аграрної продукції. Протягом липня-серпня система автоматизованого моніторингу ДФС зупинила реєстрацію кількох податкових накладних Скаржника. Система не врахувала специфіку бізнесу підприємства: компанія купує насіння та витратні матеріали (добрива, паливо для сільськогосподарської техніки), а постачає покупцям готову продукцію.

Скаржник намагався самостійно вирішити проблему. По-перше, надав до Комісії ДФС додаткові документи про проведені господарські операції. По-друге, подав спеціальну таблицю даних платника податків, що пояснює специфіку господарської діяльності компанії. Незважаючи на зусилля Скаржника, Комісія ДФС податкові накладні не реєструвала. Причини такого рішення податкова не пояснила.

#4

**РБО допомогла
zareєструвати
податкові накладні
підприємствам
з Кіровоградщини**

Об'єкт скарги:

Державна фіскальна
служба України (ДФС),
Олександрійська
об'єднана державна
податкова інспекція
(ОДПІ) ГУ ДФС у
Кіровоградській області

Вжиті заходи:

16 серпня інспектор РБО зв'язався з секретарем регіональної Робочої групи при Комісії ДФС і з'ясував, що питання Скаржника знаходиться в процесі розгляду на рівні Комісії. Додатково інспектор направив письмове звернення до ДФС та її структурних підрозділів з проханням невідкладно прийняти рішення щодо реєстрації податкових накладних, враховуючи пояснення, документи та таблиці, надані Скаржником.

Результат:

Протягом місяця ДФС zareєструвала всі податкові накладні підприємства. Справу успішно закрито.

Суть скарги:

У липні 2017 року до РБО зі схожими скаргами звернулися два підприємства, що звітують Олександрійській ОДПІ Кіровоградської області. Обидва скаржники вчасно подали, але не змогли zareєструвати податкові накладні. В одному випадку податкові накладні просто зникли з системи, в іншому – блокувалися на рівні ДФС України.

Вжиті заходи:

Інспектор РБО звернувся до Олександрійської ОДПІ з проханням допомогти Скаржникам у подачі податкових накладних та не стягувати штраф за невчасно zareєстровані накладні. РБО також залучила до вирішення питання ДФС України та ДФС в Кіровоградській області.

Результат:

Завдяки сприянню РБО Скаржникам вдалося zareєструвати податкові накладні. Справи успішно закрито за лічені дні.

ПРЕДМЕТ: ІНШІ ПОДАТКОВІ ПИТАННЯ

#5

**ДФС повернула
«Азовмашу»
2 млн. грн. податку
на прибуток**

Об'єкт скарги:

Маріупольська об'єднана державна податкова інспекція ГУ ДФС у Донецькій області (Маріупольська ОДПІ), Управління Державної казначейської служби України в Маріуполі (Казначейство Маріуполя)

Суть скарги:

Наприкінці червня 2017 року Рада отримала скаргу від маріупольської компанії «Азовмаш», що займається вагобудуванням та важким машинобудуванням. Скаржник не міг повернути надмірно сплачений податок на прибуток в 2 млн. грн. ще з 2014 року. Він звертався до окружного, апеляційного та Вищого адміністративних судів України, і всі вони виносили рішення на його користь. Проте Маріупольська ОДПІ та Казначейство Маріуполя ці рішення не виконували та всіляко ухилялися від повернення коштів.

Вжиті заходи:

30 червня інспектор РБО звернулася до ДФС та Держказначейства з вимогою перевірити процедуру повернення коштів компанії. Держказначейство підтвердило, що фіскальні органи дійсно мають повернути переплату Скаржнику.

Результат:

2 серпня Скаржник повідомив про повернення переплати у повному обсязі. Проблему, що тривала понад три роки, успішно вирішено за сприяння Ради за півтора місяці.

#6

**ДФС повернула 2
млн. грн. податку на
прибуток перевізнику
скрапленого газу**

Суть скарги:

26 липня 2017 року Рада отримала Скаргу на дії Долинської ОДПІ та ГУ ДФС в Івано-Франківській області від компанії «Укрспецтрансгаз», що спеціалізується на перевезенні скрапленого газу. Протягом п'яти місяців Скаржник звертався до місцевих та обласних податкових органів, щоб повернути переплату з податку на прибуток в сумі 2 млн. грн. Проте фіскальні органи спочатку відмовляли, а потім зволікали з поверненням коштів.

Об'єкт скарги:

Долинська об'єднана державна податкова інспекція ГУ ДФС в Івано-Франківській області (Долинська ОДПІ), ГУ ДФС в Івано-Франківській області (ДФС в Івано-Франківській області)

Вжиті заходи:

3 серпня 2017 року інспектор звернувся з письмовим запитом до керівництва ДФС у Івано-Франківській області з проханням перевірити причини затримки та повернути переплату Скаржникові.

Результат:

7 серпня 2017 року Скаржник повідомив, що йому повністю повернули суму переплати. Справу успішно закрито менш ніж за 2 тижні.

ПРЕДМЕТ: РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ НА ВИЗНАННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ ЗВІТНОСТІ

#7

Діяльність провідного виробника рису розблоковано**Об'єкт скарги:**

Державна податкова інспекція у Печерському районі м. Києва (Печерська ДПІ)

Суть скарги:

13 липня 2017 року до Ради звернувся провідний український виробник рису зі скаргою на Печерську ДПІ. Скаржник змінив назву, місце реєстрації підприємства і всі реєстраційні документи відповідно до законодавчо визначених процедур. Зокрема, він підписав новий договір про визнання електронних документів з Печерською ДПІ. Проте під час подання першого ж звітного документу зіткнувся з проблемою – документ не було прийнято, тому що, згідно з даними електронної системи Печерської ДПІ, договір Скаржника було призупинено. А оскільки прийом будь-яких електронних документів та реєстрацію податкових накладних було заблоковано, діяльність підприємства фактично зупинилася. Підприємство більше 10 разів зверталося до фіскальних органів, але отримувало лише формальні відписки, вирішення проблеми затягувалось.

Вжиті заходи:

Інспектор звернувся до керівництва попереднього та поточного місць податкової реєстрації Скаржника та наголосив, що підстав для блокування прийому податкової документації немає, і договір про визнання електронних документів має бути негайно активовано.

Результат:

1 серпня 2017 року Скаржник повідомив, що його господарську діяльність розблоковано: дію Договору і можливість реєстрації податкових накладних було відновлено. Справу успішно закрито за два тижні.

ПРЕДМЕТ: ПОДАТКОВІ ПЕРЕВІРКИ

#8

ДФС скасувала штраф на суму понад 400 тис. гривень виробнику будівельних матеріалів

Об'єкт скарги:

Головне управління ДФС України в Івано-Франківській області (ГУ ДФС в Івано-Франківській області), Державна фіскальна служба України (ДФС)

Суть скарги:

3 травня 2017 року виробник будівельних матеріалів, зареєстрований в Івано-Франківській області, звернувся до РБО зі скаргою на податкові повідомлення-рішення на суму понад 500 тис. гривень, винесені ГУ ДФС в Івано-Франківській області на підставі податкової перевірки підприємства.

Вжиті заходи:

Вивчивши матеріали скарги, інспектор РБО письмово звернувся до ДФС України та наголосив, що документальне підтвердження, яке б доводило порушення Скаржником податкового законодавства, зокрема фіктивність операцій з постачальниками пального, відсутнє. 20 червня інспектор РБО взяв участь в адміністративному слуханні скарги в ДФС, де додатково озвучив позицію Ради.

Результат:

19 липня Скаржник поінформував Раду, що ДФС скасувала понад 400 тис. гривень штрафу. Справу було закрито.

ДІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

ПРЕДМЕТ: ПРОЦЕСУАЛЬНІ ЗЛОВЖИВАННЯ

#9

Солом'янське управління поліції повернуло скаржникам вилучене майно

Суть скарги:

9 серпня 2017 року РБО отримала три Скарги на бездіяльність слідчого Солом'янського УП від Групи Компаній, що виробляє та продає силові кабелі. Понад півроку Скаржники не могли повернути конфісковане майно. Господарська діяльність підприємств була фактично заблокована.

Історія Скаржників розпочалася ще наприкінці 2016 року, коли Головне управління контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері економічної безпеки Служби безпеки України (управління контррозвідувального захисту СБУ) отримало повідомлення про те, що нібито Група Компаній виготовляє підробну продукцію, яка не відповідає встановленим вимогам якості та безпеки. На думку Скаржників, це повідомлення

Об'єкт скарги:

Солом'янське управління поліції Головного управління Національної поліції в Києві (Солом'янське УП)

ініціювали їх конкуренти. Тож Солом'янське УП провело обшуки в офісах і на складах компаній та вилучило їхнє майно і документи. Як зазначають постраждалі, обшуки та конфіскація проводилися зі значною кількістю порушень. Частина вилученої продукції було передано на відповідальне зберігання конкурентам Скаржників.

Самостійно вирішити проблему Скаржникам не вдалося. Вони зверталися до суду, який прийняв рішення на їх користь та зобов'язав слідчого Солом'янського УП повернути підприємствам вилучене майно. Проте слідчий не виконував ухвали суду.

Вжиті заходи:

Інспектор РБО письмово звернувся до Начальника Головного управління Нацполіції у м. Києві та Начальника Солом'янського УП з вимогою виконати рішення судів та повернути майно Скаржникам. Також Інспектор надав рекомендації Групі Компаній щодо подальших дій в даній ситуації. Зокрема, він пояснив, що суд може надати підтвердження отримання ухвали Солом'янським УП або ж повторно її направити.

Результат:

13 вересня Слідчий виконав ухвали суду та пояснив причину затримки – частина вилученого майна передавалася на експертизу. Скаржники отримали вилучене майно та документи. Справу успішно закрито протягом місяця.

ДІЇ ДЕРЖАВНИХ РЕГУЛЯТОРІВ

ПРЕДМЕТ: ІНШІ ДІЇ ДЕРЖАВНИХ РЕГУЛЯТОРІВ

#10

Рада бізнес-омбудсмена сприяє прозорості тендерів**Об'єкт скарги:**

Державна судова адміністрація (Судова адміністрація)

Суть скарги:

22 серпня 2017 року до Ради звернулася ІТ-компанія – офіційний дистриб'ютор комп'ютерного обладнання американського виробника – зі скаргою на дії Державної судової адміністрації.

Судова адміністрація оголосила тендер вартістю майже 50 млн. грн. на закупівлю серверного обладнання для облаштування територіальних управлінь та судів по всій Україні. За свідченнями Скаржника, тендерні вимоги Судової адміністрації містили положення, що порушували принципи добросовісної конкуренції. По-перше, державний орган прописав

дуже стислі строки для надання сервісної підтримки – протягом 6 годин з моменту отримання заявки від користувача. По-друге, оригінальний виробник обладнання мав особисто підтвердити таку сервісну підтримку відповідними гарантійними листами. За словами Скаржника, жоден з провідних світових виробників, представлених в Україні, не може запропонувати такий сервіс.

Заявник кілька разів звертався до тендерного комітету з зауваженнями щодо тендерних умов. Але всі ключові рекомендації Скаржника Судова адміністрація відхилила. Проте Скаржник на цьому не зупинився і подав скаргу до Антимонопольного комітету України (АМКУ). Крім того, Скаржник звернувся до Ради з проханням взяти участь у розгляді його справи.

Вжиті заходи:

Інспектор Ради дослідив адміністративну практику вирішення аналогічних справ в АМКУ. Додатково інспектор навів антимонопольному комітету приклади судової практики вирішення спорів, що стосуються публічних закупівель. За результатами аналізу Рада підтвердила аргументованість позиції Скаржника і порекомендувала АМКУ повністю задовольнити його скаргу.

Результат:

За сприяння Ради 31 серпня АМКУ виніс рішення на користь Скаржника, погодившись, що положення документації конкурсних торгів дійсно порушують засади добросовісної конкуренції. Також цим рішенням АМКУ зобов'язав Судову адміністрацію внести відповідні зміни до тендерної документації. Справу успішно закрито протягом одного тижня.

ДІЇ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

ПРЕДМЕТ: ПРОЦЕСУАЛЬНІ ЗЛОВЖИВАННЯ

#11

**Агропідприємству
з Полтавщини
повернули вилучене
майно та документи**

Об'єкт скарги:
Управління Служби
безпеки України
в Полтавській області
(УСБУ в Полтавській
області)

Суть скарги:

19 травня 2017 року до Ради зі скаргою на дії УСБУ в Полтавській області звернулося агропідприємство, що займається оптовою поставкою агрохімікатів та насіння сільськогосподарських культур.

За словами Скаржника, 19 та 21 квітня, саме в розпал посівної компанії, працівники СБУ провели обшуки на складах підприємства. Силовики вилучили комп'ютерну техніку підприємства, документи, бухгалтерську звітність та агрохімікати. Підставою обшуків стали підозри, що компанія має стосунок до контрабанди отруйних речовин і виготовлення з них контрафактних сільськогосподарських хімікатів. Проте підприємство зі звинуваченнями не погоджувалося. Воно стверджувало, що за весь час свого існування взагалі не укладало зовнішньоекономічних контрактів та не купувало товар у нерезидентів. Скаржник повідомив, що співпрацює з суб'єктами господарювання виключно на території України, в межах вимог чинного законодавства. Більше того, Скаржник стверджував, що довів це під час обшуків СБУ, проте силовики все одно вилучили майно та документи.

Скаржник самостійно звертався до СБУ, Прокуратури та районного Суду в Полтаві. Останній виніс рішення на користь підприємства та зобов'язав СБУ повернути вилучено майно. Проте УСБУ в Полтавській області зволікало з виконанням рішення суду. Тим часом Скаржник ніс збитки за невиконаними контрактами. Його господарська діяльність була повністю заблокована.

Вжиті заходи:

Вивчивши матеріали справи, інспектор Ради надіслав офіційний лист-звернення до Генеральної прокуратури України (ГПУ) з проханням перевірити правомірність дій слідчих під час обшуків та повернути Скаржнику документи та майно, вилучені під час обшуку. Крім того, інспектор виніс питання Скаржника на засідання експертної групи в ГПУ та СБУ.

Результат:

27 липня перший заступник Генерального прокурора повідомив Раді про те, що документи, комп'ютерну техніку та більшість агрохімікатів повернули Скаржнику. Компанія також підтвердила цю інформацію. Справу було успішно закрито.

ДІЇ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ

ПРЕДМЕТ: ПРОЦЕСУАЛЬНІ ЗЛОВЖИВАННЯ

#12

**Співробітник
Краматорської
прокуратури поніс
дисциплінарну
відповідальність за
неправомірні дії**

Об'єкт скарги:
Співробітник
Краматорської місцевої
прокуратури

Суть скарги:

19 травня 2017 року до Ради звернулося підприємство, що займається реалізацією медичного обладнання, зі скаргою на дії співробітника Краматорської міської прокуратури. Він, за словами Скаржника, чинив тиск на компанію та шукав формальні приводи розпочати проти неї кримінальне провадження.

Як повідомляв Скаржник, це стало відбуватися після того, як підприємство виграло відкритий тендер на постачання медичних товарів для лікарні. За словами Скаржника, у прокуратури виникли сумніви щодо правомірності перемоги компанії у конкурсі.

Так, вказаний співробітник прокуратури з особою електронної пошти вимагав від підприємства надати оригінали тендерної документації, поданих в системі «Prozogo» – нібито для перевірки їх достовірності. За словами Скаржника, всі оригінали та копії з печатками і підписами були надані замовнику тендера, а підтвердження їх достовірності не входить до повноважень органів прокуратури.

Вжиті заходи:

31 травня Інспектор Ради почав з'ясовувати обставини справи та правомірність дій співробітника прокуратури. Для цього він направив два відповідних запити до Прокурора Донецької області. На початку липня Інспектор домігся ініціювання службової перевірки Прокуратурою Донецької області, оскільки дії співробітника Прокуратури дійсно не відповідали вимогам законодавства.

Результат:

31 липня Донецька Прокуратура повідомила Раді про те, що за результатами проведеної службової перевірки до співробітника прокуратури було застосовано стягнення у вигляді позбавлення його грошової премії. Справу закрито.

МИТНІ ПИТАННЯ

ПРЕДМЕТ: ПОВЕРНЕННЯ МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ

#13

Київська митниця повернула переплату митних платежів фармацевтичній компанії

Об'єкт скарги:

Київська митниця ДФС
(Київська митниця)

Суть скарги:

11 липня 2017 року РБО отримала скаргу на дії Київської митниці від провідної міжнародної фармацевтичної компанії. Київська митниця зволікала з поверненням 242 тис. грн. митних платежів, надмірно сплачених Заявником у другій половині 2016 року.

Скаржник намагався повернути переплату в судовому порядку, і адміністративний суд прийняв рішення на його користь. Проте Київська митниця відмовилася повертати кошти, посилаючись на відсутність розгляду справи в апеляційному та касаційному суді.

Вжиті заходи:

8 серпня інспектор РБО надіслала письмовий запит керівнику Київської митниці з проханням виконати рішення суду і повернути переплату Скаржникові. Додатково інспектор винесла питання імпортера на розгляд Експертної групи ДФС.

Результат:

21 серпня Скаржник отримав надмірно сплачену суму митних платежів в повному обсязі. Справу було успішно закрито менш ніж зі два місяці.

ПРЕДМЕТ: ІНШІ МИТНІ ПИТАННЯ

#14

Київська митниця погодила імпорт товарів з нульовою ставкою мита

Об'єкт скарги:

Київська митниця ДФС
(Київська митниця)

Суть скарги:

4 серпня 2017 року до РБО звернулося підприємство зі скаргою на київську митницю. Скаржник кілька років поспіль ввозив на територію України товар за нульовою ставкою мита, але у березні митниця прийняла рішення змінити код товару і відповідно підвищила ставку ввізного мита до 6,5%.

Скаржник намагався самостійно переконати органи ДФС у безпідставності такого рішення, проте безрезультатно.

Вжиті заходи:

11 серпня інспектор РБО ініціював зустріч Скаржника з Київською митницею. Під час зустрічі сторони уважно вивчили усі наявні в скарзі матеріали, зокрема дані лабораторних досліджень, які не давали однозначної відповіді на питання щодо митної класифікації товару. В результаті

Адвокат бізнесу перед державними органами

Київська митниця погодилася, що саме хімічна формула і фізичні властивості товару, підтверджені виробником, мають бути визначальними у цій спірній ситуації. Сторони домовилися, що Скаржник підготує додаткові документи для підтвердження хіміко-фізичних властивостей імпортованої продукції. Скаржник надав експертам Київської митниці хімічну формулу харчових добавок, що доводила їх належність до групи з нульовою ставкою мита.

Результат:

29 серпня Скаржник повідомив, що за товаром було закріплено класифікаційний код, що передбачає нульову ставку ввізного мита. Це дозволило підприємству зекономити 1,2 млн. грн.

ДІЇ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ

ПРЕДМЕТ: РЕЄСТРАЦІЙНА СЛУЖБА

#15

Відновлено право власності на земельні ділянки великого українського автохолдинга

Об'єкт скарги:

Міністерство юстиції України (Мін'юст),
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру (Держгеокадастр)

Суть скарги:

У червні 2017 року до Ради звернувся великий український автомобільний холдинг зі скаргою на дії Мін'юсту та Держгеокадастру. Скаржник повідомив, що державний реєстратор змінив інформацію про власника земельних ділянок, що належать Скаржнику. Згодом держреєстратор усунув помилку в Державному реєстрі прав, але ці зміни автоматично не відобразилися в Державному земельному кадастрі. Скаржник звертався з цією проблемою до Мін'юсту, проте безрезультатно.

Вжиті заходи:

4 липня 2017 року заступник бізнес-омбудсмена Ярослав Грегірчак особисто зустрівся з керівництвом Мін'юсту. Експерти Ради з'ясували, що для належної синхронізації між даними Державного реєстру прав та Державного земельного кадастру необхідно внести зміни до регуляторних актів Кабінету Міністрів (КМУ).

Результат:

В результаті зустрічі Мін'юст розробив проект змін до нормативно-правових актів. 12 липня 2017 року КМУ прийняв Постанову № 509 «Про затвердження Порядку доступу державних реєстраторів прав на нерухоме майно та користування відомостями Державного земельного кадастру». Питання Скаржника вдалося вирішити менш ніж за місяць.

ПРЕДМЕТ: ВИКОНАВЧА СЛУЖБА

#16

Державна виконавча служба зняла арешт з банківських рахунків підрозділу фармацевтичної корпорації

Об'єкт скарги:

Департамент державної виконавчої служби (ДВС) Міністерства юстиції України

Суть скарги:

6 липня 2017 року український підрозділ всесвітньо відомої фармацевтичної корпорації, розташований у Києві, звернувся до РБО через арешт банківських рахунків Державною виконавчою службою в ході виконавчого провадження, в якому Скаржник є боржником.

Вжиті заходи:

Бізнес-омбудсмен вирішив розслідувати скаргу, незважаючи на те, що чинне законодавство не передбачає права боржника на адміністративне оскарження дій ДВС у ході виконавчого провадження.

В день отримання скарги інспектор РБО обговорив можливість зняття арешту з банківських рахунків із керівництвом ДВС і надіслав письмове звернення по скарзі до Міністерства юстиції України.

Результат:

13 липня Скаржник поінформував Раду про зняття арешту з усіх рахунків. Справу було закрито за тиждень.

ДІЇ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

ПРЕДМЕТ: ВИДІЛЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК

#17

Бориспільська міськрада затвердила документи із землеустрою після тривалої затримки

Об'єкт скарги:

Бориспільська міська рада

Суть скарги:

11 серпня 2017 року до Ради звернулося агропідприємство з Київщини зі скаргою на бездіяльність Бориспільської міської ради. Міськрада близько двох місяців не погоджувала технічну документацію та договір оренди на земельну ділянку Скаржника.

У червні 2016 року агрокомпанія придбала у Борисполі зерновий елеватор (зернохосовище) та почала оформлювати договір оренди земельної ділянки, на якій він знаходився. Без договору оренди підприємство не могло повноцінно використовувати зернохосовище: підключити до нього електромережу та газопостачання, реконструювати приміщення та вести нове будівництво. Проте в силу різних

причин процес отримання дозволу та затвердження технічної документації виявився для підприємства досить тривалим.

Спочатку з'ясувалося, що у земельному кадастрі неправильно вказали цільове призначення ділянки. Після виправлення помилки, на що пішло понад 2 місяці, підприємство зіткнулося з іншими проблемами. Зокрема, тривалий час міська рада не розглядала заяву Скаржника. Підприємство подало скаргу до Ради вже після того, як вся технічна документація була давно готова, але її погодження кілька разів поспіль не виносили на засідання міськради.

Вжиті заходи:

Інспектор Ради детально дослідив обставини справи та провів низку телефонних переговорів з представниками Бориспільської міськради. В ході переговорів Рада підтримала позицію Скаржника та роз'яснила міськраді наслідки порушення строків затвердження технічної документації. Інспектор рекомендував голові комісії з земельних питань винести питання Скаржника на розгляд найближчої сесії.

Результат:

9 вересня Бориспільська міськрада нарешті затвердила технічну документацію на земельну ділянку Скаржника. Завдяки втручання Ради та співпраці з боку посадових осіб Бориспільської міської ради питання, яке Скаржник не міг врегулювати тривалий час, успішно закрито менш ніж за місяць.

СПІВПРАЦЯ ЗІ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ

Однією з ключових цілей Ради бізнес-омбудсмена є забезпечення ефективної системної комунікації бізнесу з владою, органами державної влади та місцевого самоврядування, а також підприємствами, які перебувають у державній власності або підпорядковані державним органам. Крім того, Рада сприяє постійному діалогу між бізнесом і урядом.

3.1. Співпраця з державними органами

11 вересня 2017 року бізнес-омбудсмен Альгірдас Шемета і Голова Служби безпеки України Василь Грицак підписали Меморандум про партнерство. Завдання меморандуму – поліпшити співпрацю між Радою бізнес-омбудсмена та СБУ при розгляді скарг від бізнесу.

Меморандум передбачає створення експертної групи, яку очолять заступник Голови СБУ та заступник бізнес-омбудсмена. Експертна група розглядатиме конкретні скарги на дії СБУ та її регіональних представництв, співпрацюватиме над вдосконаленням законодавства, відстежуватиме і припинятиме порушення з боку чиновників.

Голова СБУ Василь Грицак відзначив: «Ми хочемо, щоб механізм роботи з Радою бізнес-омбудсмена не був формальним, а реально працював. Зі свого боку, ми готові всіляко сприяти Раді в реалізації її прав».

Наша мета – зробити меморандум робочим інструментом. Як показує практика, після підписання меморандумів з державними органами значно збільшується кількість виконаних рекомендацій. Я впевнений, що меморандум, який ми підписали сьогодні, дозволить нам оперативніше вирішувати проблеми бізнесу з СБУ», – **підкреслив бізнес-омбудсмен Альгірдас Шемета.**

Нагадаємо, що раніше Рада бізнес-омбудсмена підписала меморандуми про співпрацю з вісьмома державними органами:

- Державною фіскальною службою України
- Міністерством екології і природних ресурсів України
- Державною регуляторною службою України
- Міністерством юстиції України
- Національним антикорупційним бюро України
- Київською міською державною адміністрацією
- Національною поліцією України
- Національним агентством із запобігання корупції

12 зустрічей експертних груп у звітному кварталі:

Державна фіскальна служба України	6
Міністерство екології та природних ресурсів України	2
Прокуратура України	1
Національна поліція України	1
Служба безпеки України	1
Міністерство юстиції України	1

3.2. Комунікації

Комунікації надзвичайно важливі для нашого офісу. Ми співпрацюємо з засобами масової інформації та використовуємо цифрові канали комунікації, аби забезпечити якнайширше інформування стейкхолдерів про нашу діяльність.

Наші експерти були спікерами важливих подій:

01-07

VI Всеукраїнська правнича школа з альтернативних методів вирішення спорів, організована Інститутом політико-правових та релігійних досліджень

06-07

лекція в Київській школі економіки на тему «Зміни та виклики в бізнес-середовищі»

10-08

Обговорення проблемних питань українсько-турецького співробітництва за участю Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економічного розвитку і торгівлі України Степана Кубіва

30-08

Третій податковий форум «Реформи, інновації та міжнародні тренди» в Одесі, організований Федерацією роботодавців України і Українським товариством економічних свобод.

05-09

Вечір німецького бізнесу, організований посольством Німеччини в Україні

12-09

Міжнародна конференція «Захист прав споживачів фінансових послуг 2017. Шляхи до розбудови довіри»

15-09

Презентація Міністерством екології та природних ресурсів України першого пакету спрощення нормативної бази у надрокористуванні

15-09

Перше засідання Міжвідомчої комісії з питань захисту прав інвесторів, протидії незаконному поглинанню та захопленню підприємств, утвореної Кабінетом Міністрів України

19-09

Дискусія, організована виданням KyivPost на тему: «Виготовлено в Україні – чи приваблює це інвестора?»

20-09

II Міжнародний форум з комплаєнсу, організований видавництвом «Юридична практика»

21-09

VI Податковий Форум, організований Асоціацією правників України

27-09

Круглий стіл на тему захисту прав підприємців від проявів адміністративного тиску, невмотивованих претензій з боку контролюючих державних органів, втручання у внутрішньокорпоративні суперечки, посилення фіскального пресингу та нарощування обсягів штрафних санкцій на бізнес, організований Українським союзом промисловців і підприємців (УСПП)

29-09

VI Судовий Форум «Судова система майбутнього: перспективи, інновації і виклики», організований Асоціацією правників України

1-3 липня

директор з комунікацій Ради бізнес-омбудсмена Ольга Пікульська та інспектор Тетяна Херувімова відвідали Вільнюс, де переймали досвід литовських колег у боротьбі з корупцією та впровадженні комплаєнс-програм. Вони провели низку зустрічей з ініціативою для прозорого бізнесу

Clear Wave, Transparency International, бізнес-асоціаціями та урядовими структурами. Новий досвід став у нагоді для розвитку Всеукраїнської мережі доброчесності та комплаєнсу, яку Рада бізнес-омбудсмена спільно з ЄБРР та ОЕСР започаткували у травні.

22 вересня

Рада бізнес-омбудсмена спільно з Американською торгівельною палатою в Україні організувала круглий стіл щодо протидії рейдерству з заступником Міністра юстиції з питань державної реєстрації

Оленою Сукмановою та заступником бізнес-омбудсмена Ярославом Грегірчаком. Учасники обговорили рекомендації Ради бізнес-омбудсмена щодо попередження рейдерських атак.

Діяльність Всеукраїнської мережі доброчесності та комплаєнсу

Рада бізнес-омбудсмена продовжила працювати над розвитком Всеукраїнської мережі доброчесності та комплаєнсу, яку спільно з ЄБРР та ОЕСР представила у травні 2017 року.

Протягом липня-вересня проведено заходи:

17-07

робоча зустріч в офісі КПМГ, де гості дізналися про результати глобального дослідження з комплаєнсу та унікальний досвід колег з Литви у просуванні аналогічної ініціативи Clear Wave («Чиста хвиля»)

06-09

робоча зустріч за участі Британської Ради в Україні та Мотт МакДональд, які розказали про досвід впровадження стандартів комплаєнсу у свою бізнес-стратегію

07-09

робоча зустріч з бізнес-асоціаціями щодо їхньої ролі у розвитку Мережі

19-09

робоча зустріч з експертами, де учасники обговорили стратегію та сталий розвиток Мережі

Нові співробітники

8

НОВИХ СПІВРОБІТНИКІВ

приєдналися до нашої
команди

30

В результаті призначень команда Ради розширилася до СПІВРОБІТНИКІВ

із професійним досвідом
у юриспруденції, стратегічному
управлінні, економіці, аудиті
та управлінні ризиками

Засоби масової інформації

РБО співпрацює зі ЗМІ на засадах інформаційного обміну і не надає фінансової компенсації видавцям або журналістам за згадування її діяльності або спікерів.

З початку роботи у 2015 році, ЗМІ згадували про діяльність Бізнес-омбудсмена та Ради

14 000+
разів

99%
згадувань

позитивні
та конструктивні

Щоквартально ми організовуємо круглі столи та запрошуємо журналістів до нашого офісу, аби вони побачили та відчули, як працює наша команда.

СПЕЦПРОЕКТ

Спільно з журналом «Фокус» у цьому кварталі ми продовжили спецпроект «Бізнес проти системи». Ми висвітлюємо історії наших скаржників – українських підприємців, які зіткнулися з корупцією в українських державних органах – проте вирішили свої проблеми з допомогою Ради бізнес-омбудсмена. Це історії бізнесменів, які не побоялися кинути виклик системі і відстоювати свої права.

www.boi.org.ua

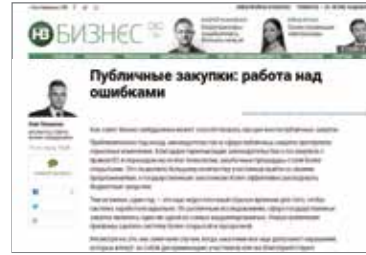
Наші інтерв'ю та статті були опубліковані у провідних українських ЗМІ:

інформаційне агентство
«Українські новини»; газета
«Юридическая практика»;
портали hubs.ua, Delo.UA,
Finance.ua, «Новое Время
Бизнес», видання Business
Ukraine тощо.

Ми неодноразово висвітлювали результати нашої роботи на телебаченні

(UA:Перший, канал 112,
espresso.tv) та **радіоефірах**
(Громадське Радіо, Радіо
Голос Столиці).

Адвокат бізнесу перед державними органами

3 200+
користувачів

підписалися на сторінку Ради
бізнес-омбудсмена у Facebook
(@BusinessOmbudsmanUkraine),
створеної у червні 2015 року

Ми не користувалися
рекламними інструментами
просування і фокусуємося
на якісному контенті.

У Facebook ми поширюємо
інформацію про роботу нашої
інституції та важливі новини
для бізнесу.

**Ми також
розвиваємо:**

власний канал
у YouTube

аккаунт
у LinkedIn

аккаунт у Twitter

Команда РБО також залучена до
розвитку комунікацій Всеукраїнської
мережі доброчесності та комплаєнсу –
нової ініціативи для бізнесу, що працює
прозоро.

Більше деталей про ініціативу можна
знайти на щойно запущеному сайті
www.unic.org.ua та
Фейсбук-сторінці **@UNIC2017**.

Приєднуйтеся
до Всеукраїнської
мережі доброчесності
та комплаєнсу

www.unic.org.ua

РБО ФІНАНСУЄТЬСЯ

через цільовий мультидонорний рахунок Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР), відкритий у 2014 році.

ДОНОРАМИ Є

Європейський Союз

Велика Британія

Данія

Італія

Нідерланди

Німеччина

Польща

США

Фінляндія

Франція

Швейцарія

Швеція

Японія

БЦ «Поділ Плаза»,
вул. Спаська, 30А,
Київ 04070, Україна
(вхід зі сторони вул. Сковороди, 19)

Тел: +380 (44) 237-74-01
Факс: +380 (44) 237-74-25
Електронна пошта: info@boi.org.ua

www.boi.org.ua
www.facebook.com/BusinessOmbudsmanUkraine